

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำกลางคลองเปรม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการจัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังสูงอายุที่ถูกคุมขังในเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 158 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ต้องขังสูงอายุ จำนวน 6 คน และเจ้าหน้าที่เรือนจำที่เกี่ยวข้องกับการดูแลจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุของเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและนักสังคมสงเคราะห์ของเรือนจำกลางคลองเปรม โดยผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (ปัจจัยภูมิหลัง)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสวัสดิการที่เรือนจำกลางคลองเปรมจัดให้ผู้ต้องขังสูงอายุ

ส่วนที่ 3 บทสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุเกี่ยวกับปัญหาด้านสวัสดิการ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 5 บทสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ด้านสวัสดิการผู้ต้องขัง

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	10	6.3
ประถมศึกษา	106	67.1
มัธยมศึกษา	34	21.5
ปริญญาตรี	5	3.2
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.9
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 67.1 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 21.5 จบระดับมัธยมศึกษา และร้อยละ 6.3 ไม่ได้รับการศึกษา ส่วนกลุ่มที่จบระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 3.2 และ 1.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
ภาคกลาง	44	27.8
ภาคเหนือ	37	23.4
กรุงเทพมหานคร	28	17.7
ภาคใต้	22	13.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	18	11.4
ภาคตะวันตก	7	4.4
ภาคตะวันออก	2	1.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.8 มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง รองลงมาร้อยละ 23.4 ภาคเหนือ ร้อยละ 17.7 จากกรุงเทพมหานคร และร้อยละ 13.9 มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ มีเพียงร้อยละ 7.7 และ 1.3 ที่มาจากภาคตะวันตก และภาคตะวันออกตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม

อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ

อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	75	47.5
ธุรกิจส่วนตัว	39	24.7
เกษตรกรรม	32	20.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	6.3
อื่น ๆ	2	1.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 47.5 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 24.7 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 20.3 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนร้อยละ 6.3 เคยเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 4.4
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
รายได้ก่อนต้องโทษ

รายได้ก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	68	43.0
5,001-10,000 บาท	37	23.4
10,001-15,000 บาท	16	10.1
15,001-20,000 บาท	7	4.4
สูงกว่า 20,001 บาท	30	19.0
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.0 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน รองลงมา ร้อยละ 23.4 มีรายได้ประมาณ 5,001-10,000 บาท/เดือน และร้อยละ 19.0 มีรายได้สูงกว่า 20,001 บาท/เดือน ส่วนร้อยละ 10.1 มีรายได้ประมาณ 10,001-15,000 บาท/เดือน แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย

ตารางที่ 4.5
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	105	66.5
หม้าย	32	20.3
โสด	11	7.0
หย่าร้าง	10	6.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.5 มีสถานภาพสมรสแล้ว รองลงมาร้อยละ 20.3 เป็นหม้ายคือคู่สมรสเสียชีวิต ส่วนในจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 7.0 และร้อยละ 6.3 มีสถานภาพโสดและหย่าร้าง

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	157	97.5
คริสต์	2	1.3
อิสลาม	2	1.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.5 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาในจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 1.3 นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทความผิด

ประเภทความผิด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดต่อพรบ.ยาเสพติด	100	63.3
ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย	43	27.2
ความผิดต่อเพศ	10	6.3
อื่น ๆ เช่น ปลอมแปลงเอกสาร	3	1.9
อาวุธปืน ฯลฯ		
ความผิดต่อทรัพย์สิน	2	1.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.3 กระทบผิดในคดี ยาเสพติด รองลงมาร้อยละ 27.2 กระทบผิดในคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ 6.3 กระทบผิดในคดีเกี่ยวกับเพศ ส่วนร้อยละ 1.3 กระทบผิดในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนคดีอื่น ๆ ร้อยละ 1.9 เช่น คดีปลอมแปลงเอกสาร ฯลฯ

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกำหนดโทษ

กำหนดโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ปี	24	15.2
10-15 ปี	16	10.1
16-20 ปี	8	5.1
21-25 ปี	20	12.7
26-30 ปี	21	13.3
เกิน 30 ปี	18	11.4
ตลอดชีวิต/ประหารชีวิต	51	32.3
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 32.3 มีกำหนดโทษซึ่งศาลพิพากษาจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต รองลงมา ร้อยละ 15.2 ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี ร้อยละ 13.3 ต้องโทษจำคุก 26-30 ปี ร้อยละ 12.7 ต้องโทษจำคุก 21-25 ปี และร้อยละ 11.4 ต้องโทษจำคุกเกิน 30 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.9
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
จำนวนครั้งที่ถูกจำคุก

จำนวนครั้งที่ถูกจำคุก	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	152	96.2
ครั้งที่ 2	6	3.8
รวม	26	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก ร้อยละ 96.2 มีเพียงร้อยละ 3.8 ที่กระทำผิดเป็นครั้งที่ 2

ตารางที่ 4.10
จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้น

ชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	113	71.5
ชั้นดีมาก	5	3.2
ชั้นดี	6	3.8
ชั้นกลาง	34	21.2
รวม	158	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักโทษชั้นเยี่ยม ร้อยละ 71.5 รองลงมา ร้อยละ 21.2 เป็นนักโทษชั้นกลาง ส่วนชั้นดีและชั้นดีมาก มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 3.8 และ 3.2 ตามลำดับ

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสวัสดิการที่เรื้อรังจากกลางคลองเปรม
จัดให้ผู้ต้องขังสูงอายุ**

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ

ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านอาหาร

ด้านอาหาร	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. เรื้อรังไม่ให้ความสำคัญกับการจัดอาหารเสริมและอาหารพิเศษให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะ	20.3 (32)	17.7 (28)	29.7 (47)	6.3 (10)	24.7 (39)	3.02	1.44	ปานกลาง
2. อาหารที่จัดเลี้ยงผู้ต้องขังสูงอายุแต่ละวันคุณค่าทางอาหารไม่ครบตามหลักโภชนาการ	8.9 (14)	11.4 (18)	36.7 (58)	14.6 (23)	28.5 (45)	2.57	1.25	น้อย
3. อาหารที่เรื้อรังจัดให้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคของผู้ต้องขังสูงอายุ	-	10.1 (16)	31.0 (49)	13.3 (21)	45.6 (72)	2.05	1.08	น้อย

$\bar{X} = 2.31$

S.D.= 1.55

จากตารางที่ 4.11 ทักษะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านอาหาร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เรือนจำไม่ให้ความสำคัญกับการจัดอาหารเสริมและอาหารพิเศษให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 29.7 มีปัญหาปานกลาง รองลงมาร้อยละ 24.7 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 20.3 มีปัญหามากที่สุด และร้อยละ 17.7 มีปัญหามาก ในขณะที่ร้อยละ 6.3 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.02 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำไม่ให้ความสำคัญกับการจัดอาหารเสริมและอาหารพิเศษให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะในระดับปานกลาง

อาหารที่จัดเลี้ยงผู้ต้องขังสูงอายุแต่ละวัน คุณค่าทางอาหารไม่ครบตามหลักโภชนาการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.7 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 28.5 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 14.6 เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ร้อยละ 11.4 มีปัญหาในระดับมาก ร้อยละ 8.9 มีปัญหามากที่สุด และร้อยละ 7.0 เห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.57 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาอาหารที่จัดเลี้ยงผู้ต้องขังสูงอายุแต่ละวัน คุณค่าทางอาหารไม่ครบตามหลักโภชนาการในระดับน้อย

อาหารที่เรือนจำจัดให้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคของผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.6 เห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด รองลงมาร้อยละ 31.0 ปานกลาง ร้อยละ 13.3 มีปัญหาในระดับน้อย ร้อยละ 10.1 มีปัญหามาก และร้อยละ 8.9 เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาด้านอาหารที่เรือนจำจัดให้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคอยู่ในระดับน้อย

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านอาหาร พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) แสดงว่า อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและเหมาะสมกับผู้ต้องขังสูงอายุจึงไม่ค่อยมีปัญหา เพราะผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าอาหารที่จัดให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการและเพียงพอต่อการบริโภค

ตารางที่ 4.12

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านปัจจัย
ขั้นพื้นฐานด้านเรื่อนนอนผู้ต้องขัง

ด้านเรื่อนนอนผู้ต้องขัง	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)			
1. เรื่อนนอนของผู้ต้องขัง สูงอายุมีความแออัด	24.7 (39)	27.8 (44)	34.8 (55)	1.3 (2)	11.4 (18)	3.53	1.20	มาก
2. สภาพห้องขังในเรื่อน นอนของผู้ต้องขังสูงอายุ มีความเก่าทรุดโทรม และมุ้งลวดขาด	25.9 (41)	25.3 (40)	31.6 (50)	4.4 (7)	12.7 (20)	3.47	1.27	มาก
3. เรื่อนนอนของผู้ต้องขัง สูงอายุอากาศถ่ายเทไม่ ค่อยสะดวก	21.5 (34)	25.3 (40)	26.6 (42)	12.7 (20)	13.9 (22)	3.27	1.31	ปาน กลาง
4. แสงสว่างในห้องขัง สำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ ไม่เพียงพอต่อการอ่าน หรือเขียนหนังสือ	14.6 (23)	25.9 (41)	27.2 (43)	7.6 (12)	24.7 (39)	2.98	1.38	ปาน กลาง

 $\bar{X} = 3.31$

S.D.= 1.29

จากตารางที่ 4.12 ทิศนะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ
ด้านเรื่อนนอนผู้ต้องขัง ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เรื่อนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความแออัด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.8 เห็น
ว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 27.8 มีปัญหามาก ร้อยละ 24.7 มีปัญหาในระดับ

มากที่สุด ส่วนร้อยละ 11.4 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 แสดงว่า เรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความแออัดอยู่ในระดับมาก

สภาพห้องขังในเรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความเก่าทรุดโทรม และมุงลวดขาด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.6 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 25.9 มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 25.3 มีปัญหาในระดับมาก ร้อยละ 13.9 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ 12.7 อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าสภาพห้องขังในเรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความเก่าทรุดโทรม และมุงลวดขาดอยู่ในระดับมาก

เรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุอากาศถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.6 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 25.3 มีปัญหา ร้อยละ 21.5 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.9 มีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนร้อยละ 12.7 อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.27 แสดงว่า เรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุอากาศถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง

แสงสว่างในห้องขังสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุไม่เพียงพอต่อการอ่านหรือเขียนหนังสือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.2 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 25.9 มีปัญหา ร้อยละ 24.7 เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 14.6 เห็นว่ามีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนร้อยละ 7.6 อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.98 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาแสงสว่างในห้องขังสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุไม่เพียงพอต่อการอ่านหรือเขียนหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านเรือนนอนผู้ต้องขัง พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) แสดงให้เห็นว่าสภาพปัญหาด้านเรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุจะเป็นปัญหาในด้านสภาพอาคารเก่าทรุดโทรม ความแออัดเนื่องจากผู้ต้องขังสูงอายุมีจำนวนมาก ในขณะที่ห้องขังในเรือนนอนมีพื้นที่จำกัด และในขณะเดียวกันสภาพอาคารซึ่งสร้างมาเป็นระยะเวลานานทำให้มุงลวดกันยุงต่าง ๆ มีการชำรุดเสียหาย แต่ปัญหาในด้านอากาศหรือแสงสว่างมีปัญหาบ้างในระดับปานกลางเท่านั้น

ตารางที่ 4.13
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ
ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านห้องสุขา

ด้านห้องสุขา	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. ผู้ต้องขังสูงอายุมีปัญหา น้ำที่ใช้อาบไม่เพียงพอ ในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์	30.4 (48)	15.8 (25)	30.4 (48)	1.9 (3)	21.5 (34)	3.31	1.47	ปานกลาง
2. ห้องสุขาในแดนของผู้ต้องขังสูงอายุไม่ สะอาด	16.5 (26)	22.2 (35)	29.1 (46)	7.0 (11)	25.3 (40)	2.97	1.40	ปานกลาง

$\bar{X} = 3.14$

S.D.= 1.43

จากตารางที่ 4.13 ทิศนะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านห้องสุขา ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ผู้ต้องขังสูงอายุมีปัญหา น้ำที่ใช้อาบไม่เพียงพอในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 30.4 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 30.4 มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 21.5 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 15.8 มีปัญหามาก ส่วนร้อยละ 1.9 เห็นว่ามีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.31 ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาน้ำที่ใช้อาบไม่เพียงพอในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์อยู่ในระดับปานกลาง

ห้องสุขาในแดนของผู้ต้องขังสูงอายุไม่สะอาด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.1 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 25.3 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 22.2 มีปัญหามาก ร้อยละ 16.5 มีปัญหามากที่สุด และร้อยละ 7.0 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.97 ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าห้องสุขาในแดนของผู้ต้องขังสูงอายุไม่สะอาดอยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านห้องสุขา พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) แสดงว่า ห้องสุขาในแดนผู้ต้องขังสูงอายุมีปัญหาในด้านน้ำใช้ และความสะอาดในระดับปานกลาง เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมมีจำนวนผู้ต้องขังมาก ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านการใช้น้ำเพื่ออุปโภคให้กับผู้ต้องขังได้อย่างเพียงพอ และปัญหาความสะอาดเพราะในแดนอื่น ๆ จะมีผู้ต้องขังผลัดเวรกันทำความสะอาดห้องน้ำ แต่ผู้ต้องขังสูงอายุอาจไม่สามารถทำความสะอาดได้เอง เนื่องจากอยู่ในวัยชราและสภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย ทำให้ต้องมีผู้ต้องขังวัยหนุ่มอื่น ๆ มาคอยช่วยเหลือ

ตารางที่ 4.14

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ
ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านเครื่องนุ่งห่ม

ด้านเครื่องนุ่งห่ม	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. การจัดสรรเครื่องนุ่งห่ม สำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ ในฤดูหนาวขาดแคลน	8.9 (14)	17.7 (28)	39.2 (62)	13.9 (22)	19.0 (30)	2.83	1.19	ปานกลาง
2. เรือนจำจัดหาเสื้อผ้า ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุไม่ เพียงพอ	3.8 (6)	10.1 (16)	37.3 (59)	16.5 (26)	31.0 (49)	2.38	1.14	น้อย
3. เรือนจำจัดหาอุปกรณ์ ในการหลับนอน(หมอน, ผ้าห่ม,ที่นอน)ให้แก่ ผู้ต้องขังสูงอายุไม่ทั่วถึง	1.3 (2)	6.3 (10)	46.8 (74)	4.4 (7)	39.9 (63)	2.23	1.09	น้อย

$\bar{X} = 2.48$

S.D.= 1.14

จากตารางที่ 4.14 ทักษะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านเครื่องนุ่งห่ม ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

การจัดสรรเครื่องนุ่งห่มสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุในฤดูหนาวขาดแคลน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.2 เห็นว่ามีปัญหาระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 19.0 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 17.7 มีปัญหามาก ร้อยละ 13.9 เห็นว่ามีปัญหาน้อย ส่วนร้อยละ 8.9 มีปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.83 ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการจัดสรรเครื่องนุ่งห่มสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุในฤดูหนาวขาดแคลนมีปัญหาในระดับปานกลาง

เรือนจำจัดหาเสื้อผ้าให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุไม่เพียงพอ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 31.0 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 16.5 มีปัญหาน้อย ร้อยละ 10.3 มีปัญหามาก ส่วนร้อยละ 3.8 เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.38 แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการจัดหาเสื้อผ้าให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุไม่เพียงพอ มีปัญหาในระดับน้อย

เรือนจำจัดหาอุปกรณ์ในการหลับนอน(หมอน,ผ้าห่ม,ที่นอน)ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุไม่ทั่วถึงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 46.8 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 39.9 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 6.3 มีปัญหามาก ร้อยละ 4.4 มีปัญหาน้อย ส่วนร้อยละ 1.3 เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.23 ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการจัดหาอุปกรณ์ในการหลับนอน(หมอน,ผ้าห่ม,ที่นอน)ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุไม่ทั่วถึงมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านเครื่องนุ่งห่ม พบว่ามีปัญหายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาในด้านการจัดหาเครื่องนุ่งห่มสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุเพียงเล็กน้อย เพราะทางเรือนจำมีการแจกเสื้อผ้าหรือเครื่องแบบผู้ต้องขัง รวมถึงที่นอน หมอน ผ้าห่มได้จัดให้เพียงพอ เนื่องจากแยกผู้ต้องขังสูงอายุออกจากผู้ต้องขังทั่วไปทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ แต่อาจมีปัญหาในช่วงฤดูหนาวบ้างเนื่องจากผ้าห่มหรือเสื้อกันหนาวอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ และผู้ต้องขังสูงอายุอาจไม่สามารถทนต่อสภาพอากาศได้เหมือนผู้ต้องขังในวัยอื่น ๆ จึงต้องการเครื่องนุ่งห่มมากขึ้นเป็นกรณีพิเศษ

ตารางที่ 4.15
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านปัจจัยขั้นพื้นฐาน
ด้านการรักษาพยาบาล

ด้านการรักษาพยาบาล	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. การส่งตัวผู้ต้องขัง สูงอายุที่เจ็บป่วยไป รักษาที่โรงพยาบาล ล่าช้า	19.6 (31)	15.8 (25)	41.8 (66)	4.4 (7)	17.1 (27)	3.16	1.29	ปานกลาง
2. เรือนจำจ่ายยาให้แก่ ผู้ต้องขังสูงอายุที่ เจ็บป่วยในจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความ ต้องการ	13.9 (22)	16.5 (26)	36.7 (58)	11.4 (18)	20.3 (32)	2.92	1.29	ปานกลาง
3. ในแดนผู้ต้องขังสูงอายุ ไม่ได้แยกผู้ต้องขังที่ป่วย เป็นโรคติดต่อออกไป	15.8 (25)	13.9 (22)	22.2 (35)	13.3 (21)	33.5 (53)	2.64	1.47	ปานกลาง

รวม $\bar{X} = 2.91$

S.D = 1.33

จากตารางที่ 4.15 ทิศนะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

การส่งตัวผู้ต้องขังสูงอายุที่เจ็บป่วยไปรักษาที่โรงพยาบาลล่าช้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 41.8 เห็นว่ามีปัญหาปานกลาง รองลงมาร้อยละ 19.6 เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 17.1 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 15.8 มีปัญหาในระดับมาก และร้อยละ 4.4 มีปัญหา

น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.16 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการส่งตัวผู้ต้องขังสูงอายุที่เจ็บป่วยไปรักษาที่โรงพยาบาลล่าช้าอยู่ในระดับปานกลาง

เรือนจำจ่ายยาให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุที่เจ็บป่วยในจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.7 เห็นว่ามีปัญหาระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 20.3 มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 16.5 มีปัญหาระดับมาก ร้อยละ 13.9 มีปัญหาระดับมากที่สุด ส่วนร้อยละ 11.4 มีปัญหาระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.92 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำจ่ายยาให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุที่เจ็บป่วยในจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ในแดนผู้ต้องขังสูงอายุไม่ได้แยกผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นโรคติดต่อออกไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 33.5 มีปัญหาน้อยที่สุด รองลงมา ร้อยละ 22.2 มีปัญหาในระดับปานกลาง ร้อยละ 15.8 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนร้อยละ 13.9 เห็นว่ามีปัญหามาก ขณะที่ร้อยละ 13.3 เห็นว่ามีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.64 แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าในแดนผู้ต้องขังสูงอายุไม่ได้แยกผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นโรคติดต่อออกไป ในระดับปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าปัญหาด้านการรักษาพยาบาลของทางเรือนจำในเรื่องการส่งต่อผู้ต้องขังสูงอายุที่ป่วยไปรักษาที่โรงพยาบาลล่าช้ามากกว่าเรื่องอื่น เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังที่มีมากการนำผู้ต้องขังป่วยไปโรงพยาบาลต้องเป็นกรณีเฉพาะที่เจ็บป่วยหนักจริง ๆ หรือต้องการรักษาโดยเร่งด่วนเพราะต้องใช้เจ้าหน้าที่เรือนจำในการควบคุมผู้ต้องขังออกนอกเรือนจำ หากเจ็บป่วยทั่วไปจะให้ยารักษาโรคหรือรอฟบแพทย์ทางเรือนจำ ทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหา ในขณะที่ปัญหาเรื่องการแยกผู้ต้องขังสูงอายุที่ป่วยออกจากผู้ต้องขังทั่วไปไม่มีปัญหามากนักเพราะมีแผนพยาบาลรองรับอยู่แล้ว

ตารางที่ 4.16

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ

ด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

ด้านคุณภาพชีวิต	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)			
1. การบริการตรวจวัด สายตาให้กับผู้ต้องขัง ไม่ต่อเนื่อง	31.0 (49)	10.8 (17)	26.6 (42)	10.8 (17)	19.6 (31)	3.23	1.49	ปาน กลาง
2. การบริการตรวจรักษา ฟันของเรือนจำไม่ เพียงพอต่อความ ต้องการของผู้ต้องขัง สูงอายุ	31.0 (49)	10.8 (17)	23.4 (37)	10.1 (16)	23.4 (37)	3.16	1.55	ปาน กลาง
3. เรือนจำขาดการตรวจ สุขภาพอนามัยให้กับ ผู้ต้องขังสูงอายุอย่าง สม่ำเสมอ	24.7 (39)	15.2 (24)	26.6 (42)	10.1 (16)	22.2 (35)	3.10	1.46	ปาน กลาง
4. เรือนจำไม่ได้จัด กิจกรรมส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเฉพาะ	27.2 (43)	10.1 (16)	23.4 (37)	15.8 (25)	22.2 (35)	3.04	1.50	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ด้านคุณภาพชีวิต	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
5. เรือนจำไม่ได้ดำเนินการอบรมหลักและวิธีการดำเนินชีวิตสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ	24.1 (38)	17.1 (27)	14.6 (23)	16.5 (26)	26.6 (42)	2.95	1.55	ปานกลาง

รวม $\bar{X} = 3.09$

S.D. = 1.51

จากตารางที่ 4.16 ทักษะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านคุณภาพชีวิต ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

การบริการตรวจวัดสายตาให้กับผู้ต้องขังไม่ต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.0 เห็นว่ามีปัญหาระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 26.6 มีปัญหาระดับปานกลาง ร้อยละ 19.6 มีปัญหาน้อยที่สุด และในจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 10.8 เป็นกลุ่มที่มีปัญหาระดับมากและระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.23 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการบริการตรวจวัดสายตาให้กับผู้ต้องขังไม่ต่อเนื่องในระดับปานกลาง

การบริการตรวจรักษาฟันของเรือนจำไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.0 มีปัญหามากที่สุด รองลงมา มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 23.4 มีปัญหาระดับปานกลางและน้อยที่สุด และในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 10.8 และ ร้อยละ 10.1 มีปัญหามาก และมีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.16 แสดงว่าการบริการตรวจรักษาฟันของเรือนจำไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขังสูงอายุในระดับปานกลาง

เรือนจำขาดการตรวจสุขภาพอนามัยให้กับผู้ต้องขังสูงอายุอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.6 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 24.7 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วน ร้อยละ 22.2 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 15.2 มีปัญหามาก และ ร้อยละ 10.1 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.10 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำขาดการตรวจสุขภาพอนามัยให้กับผู้ต้องขังสูงอายุอย่างสม่ำเสมอในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเฉพาะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 27.2 เห็นว่ามีปัญหาระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 23.4 มีปัญหาในระดับปานกลาง ร้อยละ 22.2 มีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนร้อยละ 15.8 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.04 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะอยู่ในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้ดำเนินการอบรมหลักและวิธีการดำเนินชีวิตสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุกกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 26.6 มีปัญหาน้อยที่สุด รองลงมาร้อยละ 24.1 เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด รองลงมาร้อยละ 17.1 เห็นว่าเป็นปัญหามาก ร้อยละ 16.5 เป็นกลุ่มที่มีปัญหาน้อย ส่วนร้อยละ 14.6 มีปัญหาในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.95 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่า เรือนจำไม่ได้ดำเนินการอบรมหลักและวิธีการดำเนินชีวิตสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุอยู่ในระดับ ปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนะผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านคุณภาพชีวิต พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุ ได้รับการดูแลจากทางเรือนจำในด้านคุณภาพชีวิตด้าน สุขภาพร่างกายที่เป็นปัญหาเฉพาะด้าน สำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ คือ ปัญหาด้านสุขภาพฟัน และสายตา ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความ เป็นอยู่ของผู้ต้องขังสูงอายุทุกคน แต่การให้บริการช่วยเหลือทั้งในด้านการตรวจสุขภาพสายตา สุขภาพฟันซึ่งจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกอาจทำให้ไม่ได้รับบริการอย่างทั่วถึงหรือเท่าเทียมกัน

ตารางที่ 4.17

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านพัฒนาจิตใจ

ด้านพัฒนาจิตใจ	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการไม่เหมาะสมต่อผู้ต้องขังสูงอายุ	27.8 (44)	26.6 (42)	13.9 (22)	15.8 (25)	14.6 (23)	3.37	1.42	ปานกลาง
2. การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของเรือนจำไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุเท่าที่ควร	22.8 (36)	19.0 (30)	24.1 (38)	15.2 (24)	17.7 (28)	3.14	1.40	ปานกลาง
3. เรือนจำไม่ได้จัดการแสดงและการแข่งขันเพื่อความบันเทิงสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะ	17.1 (27)	30.4 (48)	15.2 (24)	10.8 (17)	25.3 (40)	3.03	1.46	ปานกลาง
4. เรือนจำไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้มีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬา	15.2 (24)	20.3 (32)	22.8 (36)	7.0 (11)	33.5 (53)	2.76	1.48	ปานกลาง

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ด้านพัฒนาจิตใจ	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
5. เรือนจำได้จัดอบรม จิตภาวนา ฟังเทศน์ ฟังธรรมเฉพาะในวัน สำคัญทางศาสนาแก่ ผู้ต้องขังสูงอายุ	9.5 (15)	13.3 (21)	22.8 (36)	13.9 (22)	39.2 (62)	2.39	1.37	น้อย

รวม $\bar{X} = 2.93$

S.D. = 1.42

จากตารางที่ 4.17 ทิศนะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านพัฒนาจิตใจ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการไม่เหมาะสมและมีไม่เพียงพอ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 27.8 เห็นว่ามีปัญหาระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 26.6 มีปัญหาในระดับมาก ร้อยละ 15.8 มีปัญหาน้อย ร้อยละ 14.6 น้อยที่สุด ส่วนร้อยละ 13.9 มีปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.37 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการไม่เหมาะสมและมีไม่เพียงพอ ในระดับปานกลาง

การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของเรือนจำไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุเท่าที่ควร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 22.8 เห็นว่ามีปัญหาระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 24.1 มีปัญหาระดับมาก ร้อยละ 19.0 มีปัญหาระดับปานกลาง ร้อยละ 17.7 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 15.2 มีปัญหาในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.03 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่า การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของเรือนจำไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุเท่าที่ควร ในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้จัดการแสดงและการแข่งขันเพื่อความบันเทิงสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเฉพาะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 30.4 เห็นว่ามีปัญหาระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 25.3 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 17.2 มีปัญหามากที่สุด และร้อยละ 15.2 มีปัญหาปานกลาง ร้อยละ

10.8 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.03 แสดงว่าเรือนจำไม่ได้จัดการแสดงและการแข่งขันเพื่อความบันเทิงสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุโดยเฉพาะในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้มีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.5 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 22.8 มีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 20.3 เห็นว่ามีปัญหาระดับมาก ร้อยละ 15.2 มีปัญหาในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.76 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าทางเรือนจำไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้มีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬาในระดับปานกลาง

เรือนจำได้จัดอบรมจิตภาวนา ฟังเทศน์ ฟังธรรมเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.4 มีปัญหาน้อยที่สุด รองลงมา ร้อยละ 22.8 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนร้อยละ 13.9 มีปัญหาน้อย ร้อยละ 13.3 มีปัญหาระดับมาก และร้อยละ 9.5 มีปัญหามากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.39 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำได้จัดอบรมจิตภาวนา ฟังเทศน์ ฟังธรรมเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุเป็นปัญหาในระดับน้อย

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนนะผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการ ด้านพัฒนาจิตใจ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุได้รับการพัฒนาจิตใจจากทางเรือนจำทั้งในด้านการอบรมทางศาสนา นั่งสมาธิสวดมนต์ซึ่งเป็นกิจกรรมปกติที่ทางเรือนจำจัดเป็นประจำอยู่แล้ว ส่วนในด้านกีฬาผู้ต้องขังสูงอายุอาจมีข้อจำกัดในด้านสภาพร่างกายจึงไม่สามารถออกกำลังกายหนัก ๆ ได้

ตารางที่ 4.18

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านการสนับสนุน
เครื่องอุปโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

ด้านการสนับสนุนเครื่อง อุปโภคและอุปกรณ์ตาม ความจำเป็น	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)			
1. เรือนจำจัดหาไม่เท่า หรือไม่ค้ำยันไม่ทั่วถึง ตามความต้องการของผู้ต้องขังสูงอายุ	10.1 (16)	24.1 (38)	20.3 (32)	8.9 (14)	35.4 (56)	2.64	1.43	ปาน กลาง
2. เรือนจำจัดสรรแว่นตาไม่ เหมาะสมกับสภาพ ปัญหาของผู้ต้องขัง สูงอายุแต่ละราย	32.3 (51)	24.1 (38)	6.3 (10)	13.9 (22)	22.2 (35)	3.30	1.58	ปาน กลาง

รวม $\bar{X} = 2.97$ S.D. = 1.50

จากตารางที่ 4.18 ทิศนะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เรือนจำจัดหาไม่เท่า หรือไม่ค้ำยันไม่ทั่วถึงตามความต้องการของผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.4 มีปัญหาน้อยที่สุด รองลงมาร้อยละ 24.1 มีปัญหามาก ร้อยละ 20.3 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ร้อยละ 10.1 มีปัญหามากที่สุด และร้อยละ 8.9 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.64 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าการจัดหาไม่เท่า หรือ ไม่ค้ำยันไม่ทั่วถึงตามความต้องการของผู้ต้องขัง ในระดับปานกลาง

เรือนจำจัดสรรแว่นตาไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้ต้องขังสูงอายุแต่ละราย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 32.3 มีปัญหามากที่สุด รองลงมาร้อยละ 24.1 มีปัญหาระดับมาก ร้อยละ 22.2 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 13.9 มีปัญหาน้อย ส่วนร้อยละ 6.3 เป็นกลุ่มที่มีปัญหา

ปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.30 แสดงว่าการจัดสรรเว้นตาไม่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้ต้องขังแต่ละราย เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์สำหรับใช้ในการดำเนินชีวิต แต่การจัดสรรอุปกรณ์เหล่านี้อาจไม่ทั่วถึงเนื่องจากต้องขอรับบริจาคจากภายนอก นอกจากนี้ผู้ต้องขังสูงอายุจะมีญาติที่คอยดูแล

ตารางที่ 4.19

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านบริการ

ด้านบริการ	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
1. เรือนจำไม่มีสถานที่สำหรับให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ	26.6 (42)	28.5 (45)	15.2 (24)	6.3 (10)	22.2 (35)	3.31	1.49	ปานกลาง
2. เรือนจำไม่ได้ติดต่oprะสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อระดมทรัพยากรมาช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ	29.7 (47)	21.5 (34)	19.0 (30)	5.1 (8)	23.4 (37)	3.29	1.53	ปานกลาง
3. เรือนจำไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ	23.4 (37)	36.1 (57)	10.1 (16)	1.3 (2)	27.8 (44)	3.26	1.54	ปานกลาง

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ด้านบริการ	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
4. การจัดบริการห้องสมุด ของเรือนจำไม่ได้จัดหา หนังสือเฉพาะสำหรับผู้ ต้องขังสูงอายุ	24.7 (39)	14.6 (23)	27.2 (43)	5.7 (9)	26.6 (42)	3.05	1.51	ปานกลาง

รวม $\bar{X} = 3.22$

S.D. = 1.51

จากตารางที่ 4.19 ทักษะของผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านบริการ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เรือนจำไม่มีสถานที่สำหรับให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 28.5 มีปัญหามาก และร้อยละ 26.6 มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 22.2 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 15.2 มีปัญหปานกลาง ร้อยละ 7.0 มีปัญหาในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.31 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำไม่มีสถานที่สำหรับให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ต้องขังสูงอายุในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อระดมทรัพยากรมาช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.7 เห็นว่ามีปัญหาระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.4 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 21.5 มีปัญหามาก ร้อยละ 19.0 มีปัญหปานกลาง และร้อยละ 5.1 มีปัญหาน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.20 แสดงว่าเรือนจำไม่ได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อระดมทรัพยากรมาช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังสูงอายุในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.1 เห็นว่ามีปัญหาระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 27.8 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 23.4 มีปัญหาระดับมากที่สุด 10.1 มีปัญหปานกลาง มีเพียงร้อยละ 1.3 เป็นกลุ่มที่มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.26 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าทางเรือนจำไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุในระดับปานกลาง

เรือนจำไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.2 เห็นว่ามีปัญหาระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 26.6 มีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 24.7 มีปัญหามากที่สุด ส่วนร้อยละ 14.6 มีปัญหามาก ในขณะที่กลุ่มที่มีปัญหาน้อย มีร้อยละ 5.7 ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.05 แสดงว่า ผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าเรือนจำไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังสูงอายุในระดับปานกลาง

โดยสรุป ค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านบริการ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรม มีฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ซึ่งมีนักสังคมสงเคราะห์คอยดูแลช่วยเหลือจึงสามารถได้รับบริการทั้งในด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการหาทรัพยากรจากภายนอกมาช่วยเหลือได้ตามสมควร

ตารางที่ 4.20

สรุปค่าเฉลี่ยรวมปัญหาสวัสดิการผู้ต้องขังรายด้าน

อันดับ	ปัญหาสวัสดิการ	ค่าเฉลี่ยรวม	แปลผล
1	ด้านเรือนนอน	3.31	ปานกลาง
2	ด้านบริการ	3.22	ปานกลาง
3	ด้านห้องสุขา	3.14	ปานกลาง
4	ด้านคุณภาพชีวิต	3.09	ปานกลาง
5	ด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคและ อุปกรณ์ตามความจำเป็น	2.97	ปานกลาง
6	ด้านพัฒนาจิตใจ	2.93	ปานกลาง
7	ด้านการรักษาพยาบาล	2.91	ปานกลาง
8	ด้านเครื่องนุ่งห่ม	2.48	น้อย
9	ด้านอาหาร	2.31	น้อย

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของระดับปัญหาด้านสวัสดิการผู้ต้องขัง ผู้สูงอายุ พบว่า การจัดอันดับปัญหาสวัสดิการ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาด้านเรือนนอน ด้านบริการ ด้านห้องสุขา ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภค และอุปกรณ์ตามความจำเป็น ด้านพัฒนาจิตใจ และด้านการรักษาพยาบาล ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย คือปัญหาเครื่องนุ่งห่มและปัญหาด้านอาหาร

ส่วนที่ 3 บทสัมภาษณ์ปัญหาด้านสวัสดิการ สำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ

การศึกษานี้ มีการกำหนดให้มีการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุที่ถูกคุมขังจาก เรือนจำกลางคลองเปรม รวม 6 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ผู้ต้องขังสูงอายุที่ผู้ต้องขังสูงอายุที่จำคุกยาวนานจนถึงวัยสูงอายุใน เรือนจำ 2 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดในขณะที่อยู่ในวัยสูงอายุ 2 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ต้องขังเคยกระทำผิดมาก่อนและกลับมากระทำผิดซ้ำในวัยสูงอายุ 2 คน

กลุ่มที่ 1 ผู้ต้องขังสูงอายุที่จำคุกยาวนานจนถึงวัยสูงอายุในเรือนจำ

กรณีสัมภาษณ์ที่ 1

ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล น.ช. โทน (นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 62 ปี จบการศึกษาสูงสุดคือ ประถมศึกษาปีที่ 4 มีครอบครัวแล้วแต่ภรรยาเสียชีวิตนานแล้ว และมีบุตรด้วยกันจำนวน 3 คน น.ช.จึงต้องทำงานหาเงินเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ซึ่งปัจจุบันทำงานและแยกครอบครัวแล้วทุกคน ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับเหมาก่อสร้าง มีรายได้ประมาณ 9,000 บาทต่อเดือน จากการที่ต้องเลี้ยงดูบุตรคนเดียว และมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก น.ช.จึงประสบปัญหาทางการเงิน เกิดความเครียด และขณะนั้นตนเองก็เริ่มติดยาเสพติด เพื่อนของน.ช.จึงได้ชักชวนให้มาร่วมขาย ยาเสพติด เพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวด้วยและสามารถนำยาบ้ามาเสพโดยไม่ต้อง เสียเงินซื้ออย่างเดียว เมื่อเห็นเป็นเงินที่ได้มาง่ายไม่ลำบาก จึงเริ่มขายโดยทำอยู่ประมาณหก เดือนก็ถูกจับกุม

ข้อมูลคดี

นช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก โดยขณะที่กระทำผิดมีอายุประมาณ 40 ปี ซึ่งศาลตัดสินคดีแล้วโดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ในคดีพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษศาลตัดสินจำคุกมีกำหนดโทษ 50 ปี จำมาแล้ว 22 ปี เหลือจำต่อไป 28 ปี ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ไม่เคยมีประวัติการกระทำความผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

เป็นระยะเวลากว่า 22 ปี แล้วในการใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำ ซึ่งเริ่มจากการถูกคุมขังที่เรือนจำกลางนครสวรรค์เป็นเวลาเกือบ 2 ปี และย้ายมาอยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรมตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งช่วงแรกที่ถูกคุมขังรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเรื่องคดีและกำหนดโทษ แต่หลังจากศาลตัดสินคดีแล้วรู้สึกทำใจได้มากขึ้น โดยใช้เวลาในการปรับตัวเป็นปี โดยกิจกรรมที่ทำในเรือนจำกลางนครสวรรค์นั้น ได้เรียนสำเร็จนักรรรมโท และฝึกวิชาชีพช่างไม้ ในระยะแรกมีบุตรมาเยี่ยมบ้าง แต่ไม่บ่อยนักเพราะต้องทำงานและมีภาระรับผิดชอบกันหมดแล้ว ทุกวันนี้บุตรแทบไม่มาเยี่ยมเลยแต่ถ้ามาก็จะฝากเงินในบัญชีไว้ให้บ้าง ครั้งละประมาณ 1,000 บาท ไว้ใช้ซื้อของใช้จำเป็น ทุกวันนี้แค่มีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ เท่านั้น ทำหน้าที่ของตนเองและพยายามลืมเรื่องอดีตการถูกคุมขังในเรือนจำนั้นยอมแตกต่างจากโลกภายนอก รู้สึกว่าตนเองอายุมากแล้ว เวลาที่ต้องสวมชุดนักโทษไปศาลในช่วงที่ยังไม่ตัดสินคดีนั้นรู้สึกละเอียดอ่อนเมื่อออกไปภายนอกเรือนจำ การปรับตัวในระยะแรกให้ทำใจยอมรับสภาพในเรือนจำ ใช้เวลานานพอสมควร แต่ด้วยความเป็นกันเอง และการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เคยดูถูกผู้ต้องขัง ไม่รังเกียจ ทำให้อยู่ได้อย่างสบาย และคิดว่าถ้าเราอยู่ในกฎระเบียบก็ไม่มีปัญหา ความเครียดนั้นมีบ้าง

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

อาหารที่เรือนจำจัดให้ไม่แข็งหรือเหนียวจนเกินไป รับประทานได้ ส่วนใหญ่มีผักเป็นส่วนประกอบและมีเนื้อสัตว์บ้าง ทั้งปลา ไก่ หมู โดยผู้ต้องขังสูงอายุจะได้รับประทานนม ผลไม้ หรือขนมหวานบ้าง น้ำดื่มมีเพียงพอ หากวันไหนมีเงินที่บุตรฝากให้ก็สามารถซื้ออาหารของทางเรือนจำรับประทานได้

ปัญหาเรือนนอน

เมื่อก่อนไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องที่นอนมากนัก แต่ทุกวันนี้มีจำนวนผู้ต้องขังมากขึ้นทำให้ห้องขังมีความแออัดมากขึ้น ปกติจะนอนห้องละประมาณ 56 คนแต่ปัจจุบันต้องนอนห้องละ 68 คนทำให้เบียดเสียดมากขึ้น และผู้ต้องขังสูงอายุที่เรือนจำกลางคลองเปรมมีจำนวนมากจึงค่อนข้างแออัด สภาพห้องก็เก่าและทรุดโทรม มุ้งลวดขาดและไม่ได้ซ่อมแซมทำให้ยุงหรือแมลงเข้า

มาได้ จึงเห็นว่าควรปรับปรุงสภาพให้ดีขึ้น ห้องแต่ละห้องมีพัดลมจำนวน 6 ตัว ผู้ต้องขังสูงอายุได้นอนชั้นล่างจึงไม่มีปัญหาขึ้นลงบันได แต่ห้องน้ำในห้องขังของเรือนนอนยังไม่มีราวจับสำหรับพยุงตัวลุกขึ้น

ปัญหาเครื่องนุ่มห่ม

เสื้อผ้าสำหรับผู้ต้องขัง มีแจกให้ปีละ 1 ชุดซึ่งไม่เพียงพอแต่ทางเรือนจำอนุญาตให้ใส่เสื้อผ้าส่วนตัวได้ นอกจากเวลาออกเยี่ยมญาติหรือเดินทางไปศาล สำหรับคนที่มีญาติญาติก็จะซื้อให้เพิ่มเติม แต่อาจลำบากในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว เนื่องจากเวลาฝนตกซักเสื้อผ้าก็แห้งยาก ส่วนช่วงฤดูหนาวขาดแคลนเสื้อกันหนาว และผ้าห่มไม่เพียงพอ ส่วนผงซักฟองใช้ซักผ้าส่วนใหญ่ต้องซื้อเอง ได้รับแจกนาน ๆ ครั้ง หากบุตรไม่มาเยี่ยมหรือไม่มีเงินก็จะขอเพื่อนใช้บ้าง หรือบางครั้งต้องซักด้วยน้ำเปล่าซึ่งไม่สะอาด

ปัญหาการรักษาพยาบาล

ตอนนี้สุขภาพแข็งแรงดี ไม่มีปัญหาสุขภาพ อาจมีปวดหัวตัวร้อนบ้าง ก็สามารถขอยาจากแผนกพยาบาลได้ ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก แต่ผู้ต้องขังสูงอายุคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะมีโรคประจำตัวซึ่งต้องทานยาประจำ หากมีญาติคอยดูแลก็ไม่มีปัญหา แต่กรณีที่ไม่มียาติดคอยดูแลค่อนข้างลำบากเพราะการทานยาต้องมีความต่อเนื่อง ดังนั้น อยากให้ดูแลผู้ต้องขังสูงอายุที่มีโรคประจำตัวเป็นกรณีพิเศษ

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

สภาพความเป็นอยู่ภายในเรือนจำย่อมมีความแตกต่างจากการอยู่ภายนอกซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ต้องขังทุกคนต้องยอมรับสภาพ ซึ่งหากทำได้ก็ไม่มีปัญหา ไม่เครียด เพราะความเป็นอยู่ในเรือนจำก็ไม่ได้ลำบากมากนัก หากเรียนรู้ที่จะปรับตัวและทำใจยอมรับให้ได้ เพราะจริง ๆ แล้วทางเรือนจำก็มีนักสังคมสงเคราะห์ที่คอยดูแลเรื่องการหาสิ่งของจำเป็น การดูแลให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา แต่ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำอะไรมากนักขณะอยู่ในเรือนจำ ไม่เหมือนผู้ต้องขังในวัยหนุ่มซึ่งจะมีกิจกรรมมากกว่า ทั้งการศึกษาอบรม หรือการทำงานฝึกวิชาชีพ

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

ช่วงเวลาแรกเข้าเรือนจำนั้น มีปัญหาเรื่องการปรับตัวมาก ๆ เพราะเป็นห่วงครอบครัว เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะก็เริ่มทำได้ โดยเรือนจำมีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้การร้องเพลงเป็นการคลายเครียด และการที่เคยเรียนธรรมะมาก็ทำให้จิตใจสงบยิ่งขึ้น ความรู้สึกเสียใจนั้นมี การได้พูดคุยกับเพื่อนในวัยเดียวกันเหมือนได้ระบายสิ่งที่อยู่ข้างใน ได้ร้องไห้ออกมาก็ทำให้รู้สึกดีขึ้น รวมทั้งการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ มีการรดน้ำ

ผู้สูงอายุก็ทำให้รู้สึกดี แต่ที่อยากให้มีคือการออกกำลังกายสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ เพราะทุกวันนี้ ยังไม่มีการให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายมากนัก

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

หากผู้ต้องขังมีญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอไม่ค่อยมีปัญหา แต่ถ้าหากผู้ต้องขังไม่มีญาติ ค่อนข้างลำบาก เพราะอยู่ในเรือนจำจำเป็นต้องมีของใช้ส่วนตัว เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ ซึ่งทางเรือนจำจะแจกเพียงปีละครั้งเท่านั้น หรือนาน ๆ ครั้งที่มีคนมาบริจาคให้

ปัญหาด้านการบริการ

ส่วนใหญ่มีปัญหาในกรณีเยี่ยมญาติ เพราะห้องเยี่ยมมีความแออัดมาก ต้องตะโกนคุย และเมื่ออายุมากก็ไม่สามารถแข่งกับเสียงคนอื่น ๆ ได้ รู้สึกเหนื่อย จึงต้องการให้มีห้องเยี่ยมสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุเป็นกรณีพิเศษ หรืออยากให้มีการเยี่ยมใกล้ชิดได้ตลอดเพราะผู้ต้องขังสูงอายุต้องการการดูแลจากญาติและครอบครัวในช่วงบั้นปลายของชีวิต

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้ เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด

1. การดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย
2. การให้อาหารเสริมเพื่อสุขภาพและสนับสนุนการออกกำลังกาย
3. การให้สวัสดิการของใช้ส่วนตัวสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุที่ไม่มีญาติมาเยี่ยมหรือ

ญาติอยู่ห่างไกล และยากจน

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนจำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

ทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ และการดูแลของเจ้าหน้าที่ก็ดีอยู่แล้ว แต่ในเรื่องของสิทธิประโยชน์ อย่างการเยี่ยมญาติใกล้ชิด อยากให้เรือนจำให้สิทธิกับผู้ต้องขังสูงอายุมากที่สุด ถึงแม้ตัวเองจะไม่มีใครมาเยี่ยม แต่ก็อยากให้คนอื่น ๆ ที่มีญาติได้มีเวลาอยู่กับครอบครัวบ้าง การอยู่ร่วมกับคนหนุ่มมาก ก็มีบ้างที่บางคนเห็นแก่ตัว ช่มเหล่งรังแกคนอื่น อยากให้เจ้าหน้าที่คอยดูแลและอบรมคนเหล่านี้บ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคนที่อยู่มานาน

กรณีศึกษาที่ 2

ผู้ต้องขังสูงอายุที่จำคุกยาวนานจนถึงวัยสูงอายุในเรือนจำ

ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล น.ช. อำนาจ (นามสมมติ) อายุ 62 ปี จบการศึกษาสูงสุดคือประถมศึกษาปีที่ 4 มีครอบครัวแล้ว และมีบุตรด้วยกันจำนวน 2 คน ซึ่งปัจจุบันทำงานแล้วทุกคน ก่อนต้องโทษ ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป รายได้ก่อนต้องโทษ 250 บาท/วัน มีภูมิลำเนาจังหวัดอยุธยา

ข้อมูลคดี

นช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก โดยขณะที่กระทำผิดมีอายุประมาณ 40 ปี ซึ่งศาลตัดสินคดีแล้วโดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ในคดีพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษศาลตัดสินจำคุกมีกำหนดโทษ 50 ปี จำมาแล้ว 22 ปี เหลือจำต่อไป 28 ปี ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

ในช่วงแรกที่เข้ามาอยู่ที่เรือนจำเคยทำงานรับจ้างทำกรวยกระดาด โดยได้รับเงินปันผลจากเรือนจำเดือนละประมาณ 100 บาท นอกจากนั้น ก็ได้รับการอบรมให้ความรู้เรื่องหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ปรับทัศนคติและค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่เน้นเรื่องวัตถุนิยมมากเกินไป ให้กลับสู่แนวทางที่ถูกต้องละเว้นความโลภ ทุกวันนี้มีญาติมาเยี่ยมเดือนละครั้ง คนที่มาเยี่ยมก็มีทั้งภรรยา บุตรชาย บุตรสาว หลาน เพราะอยู่ไม่ไกลมาก หากไม่มาเยี่ยมมีคนส่งเงินมาให้ใช้หรือไม่บุตรส่งของเครื่องใช้มาให้แต่ปัจจุบันเรือนจำมีนโยบายไม่ให้รับพัสดุจึงมีความลำบากขึ้น เพราะหากเดินทางมาก็ใช้เงินพอสมควรและยังต้องฝากเงินมาให้ 300-500 บาท/เดือน/

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

ที่เรือนจำจัดให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รสชาติอร่อย มีคุณค่าทางสารอาหาร เป็นประเภท เนื้อ ปลา ไก่ ผัก ผลไม้ ซึ่งผลไม้จะสลับกับขนมหวาน ผลไม้ เช่น ฝรั่ง ส้ม เงาะ กล้วย เรือนจำจัดอาหารให้เพียงพอ ประเภทอาหารเสริม เช่น นมกล่อง โอวัลติน จะแจกให้ปีละครั้ง สำหรับน้ำดื่มนั้นสะอาด มีทั้งน้ำร้อน และน้ำเย็น

ปัญหาเรือนนอน

เรือนนอนค่อนข้างแออัด เพราะในห้องที่นอน บรรจุผู้ต้องขัง จำนวน 66 คน มีพัดลม 9 ตัว มีช่องระบายลม ทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก แต่บางครั้งก็มีุง เนื่องจากมุ้งลวดชำรุด ในส่วนของห้องน้ำนั้นสะอาด เป็นโถแบบชักโครกแต่ชักโครกเสียใช้ราดน้ำเอง เวลาจะลุกไม่มีราวสำหรับพยุง เรือนนอน มี 2 ชั้น นอนชั้นล่าง บันไดทางขึ้นลงมีราวบันไดข้างเดียว อีกข้างหนึ่งเป็นผนัง เรือนจำจะแจกผ้าห่มให้ ซึ่งผู้ต้องขังจะนำผ้าห่มมาเย็บเป็นที่นอน ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอนเรือนจำแจกให้

ปัญหาเครื่องนุ่มห่ม

เสื้อผ้าเรือนจำจะแจกให้เพียง 1 ชุด ส่วนใหญ่จะใส่เสื้อผ้าส่วนตัว จะใส่ชุดของเรือนจำก็ต่อเมื่อมาพบญาติ ในส่วนการซักผ้าซักเอง ผงซักฟอกเรือนจำแจกให้แต่ไม่เพียงพอ

จึงต้องซื้อใช้เอง ในฤดูฝนไม่มีปัญหาเรื่องการตากผ้า เพราะเมื่อดูแล้วฝนจะตกก็ไม่ซัก ส่วนเสื้อกันหนาวเรือนจำไม่มีแจก

ปัญหาการรักษาพยาบาล

มีโรคประจำตัว คือ โรคหัวใจและความดันโลหิต ทุกวันนี้ต้องทานยาประจำโดย บุตรจะไปรับยาให้เดือนละครั้ง ส่วนปัญหาสุขภาพสายตา ไม่มีปัญหามากนักเพราะ แว่นสายตา ได้มาจาก ญาติ เพราะเคยใช้แว่นตาที่ได้รับบริจาคของเรือนจำได้มาก็ใช้ไม่ได้เพราะไม่ตรงกับ สภาพสายตาส่วนเวลาเจ็บป่วยทั่วไปคุณภาพของยาดีพอสมควร จ่ายยาให้เพียงพอ

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

เข้าเรือนจำตอนแรกเครียดมาก กังวลต้องใช้เวลาอยู่ประมาณ 5-6 เดือนจึงจะเริ่ม ดีขึ้น เพราะได้พูดคุยกับเพื่อน เวลามีปัญหามักจะปรึกษาเพื่อนมากกว่าเจ้าหน้าที่ ไม่ค่อยจะกล้า พุดคุยเกรงว่าจะรบกวน เมื่อแรกเข้าเรือนจำจะมีเจ้าหน้าที่อบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตนตามกฎหมายระเบียบของเรือนจำ ในส่วนของการอบรมให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพร่างกายไม่มี

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

ไม่เคยเข้าอบรมโปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ และกิจกรรมทางศาสนา จะจัดให้เฉพาะในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันสงกรานต์ เป็นต้น โดยเรือนจำจะนิมนต์พระมา แสดงธรรมะ พร้อมกับผู้ต้องขังที่ต้องการตักบาตรทำบุญก็สามารถทำได้ สำหรับกิจกรรมกีฬา เรือนจำไม่ได้นำเล่นกิจกรรม แต่ผู้ต้องขังคนใดต้องการออกกำลังกายก็ต่างคนต่างออกเอง ส่วนใหญ่ แล้วไม่ค่อยออกกำลังกาย กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ไม่มีการจัด ห้องจัดกิจกรรมโดยเฉพาะไม่มี เพราะในแดนคับแคบมากสถานที่ออกกำลังกายใช้สนามหญ้า ไม่มีการจัดสถานที่ และอุปกรณ์ออกกำลังกายไว้เป็นการเฉพาะ สำหรับอุปกรณ์ออกกำลังกายที่เคยเห็นมีปิงปอง ไม้แบดมินตัน เป็นต้น

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

ของใช้ส่วนตัวเรือนจำแจกให้แต่ไม่เพียงพอ เพราะจำนวนจำกัดมาก โดยแจกให้ปี ละครั้ง จะต้องจัดซื้อเองเพิ่มเติม สำหรับอุปกรณ์เสริมนั้นหากใครเดือนร้อนต้องการความช่วยเหลือก็แจ้งความจำนงค์ได้ ในรายผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์จะมีผู้ต้องขังที่อายุน้อยกว่าคอย ช่วยเหลือ ในส่วนของแว่นตาเคยขอแล้วไม่ได้ โดยเจ้าหน้าที่แจ้งว่าสภาพสายตายังดีอยู่ ซึ่งคนที่ จะได้รับแว่นตาฟรีจะต้องเป็นคนที่เดือดร้อนจริง ประกอบกับไม่มีญาติคอยให้ความช่วยเหลือ บางคนมาบ่นให้ฟังว่าแว่นที่ได้รับไม่ตรงกับสภาพสายตา ถ้าเอามาใส่ยิ่งทำให้สายตาแย่กว่าเดิม

ปัญหาด้านการบริการ

การบริการเกี่ยวกับด้านการเยี่ยมญาติได้รับการอำนวยความสะดวกดี ซึ่งจะได้รับ 2 ครั้ง/สัปดาห์ ในส่วนของหนังสือขาดแคลน ไม่มีการจัดให้บริการห้องสมุด การส่งเคราะห์ติดต่อญาตินั้นไม่เคยให้บริการเพราะญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอ ห้องเยี่ยมญาตินั้นไม่ค่อยสะดวกเท่าที่ควร เพราะระบบประสาทด้านการฟังของผู้ต้องขังสูงอายุจะมีปัญหา บรรยายากศห้องเยี่ยมญาตินั้นคับแคบ กว่าสื่อสารกันรู้เรื่องเหนื่อยบางครั้งญาติก็บ่น

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด

- ด้านสุขภาพอนามัย
- ต้องการให้จัดหาหนังสือสำหรับอ่านได้ทั้งความรู้และเพลิดเพลิน
- ต้องการเครื่องใช้ส่วนตัวเพิ่มเพราะเรือนจำจัดให้ไม่เพียงพอ
- การให้บริการห้องเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังสูงอายุควรจะให้เงียบสงบกว่านี้เพื่อให้

ง่ายต่อการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนจำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

1. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขังสูงอายุอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรมีการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
3. ควรมีเจ้าหน้าที่นำออกกำลังกายทุกเช้า ซึ่งเป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เพื่อจะได้บริหารร่างกายเพราะทุกวันนี้ผู้ต้องขังตื่นมาก็ไม่ได้ทำอะไร

กลุ่มที่ 2 ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดในขณะอยู่ในวัยสูงอายุ

กรณีสัมภาษณ์ที่ 3

ข้อมูลส่วนบุคคล

น.ช.สะมะแอ (นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 72 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีครอบครัวแล้ว มีบุตรจำนวน 5 คน โดยบุตรทุกคนทำงานมีครอบครัวแล้ว ก่อนต้องโทษเคยค้าขายโดยเปิดร้านขายของชำที่บ้านซึ่งเป็นบ้านที่เช่าอยู่มานานแล้วในละแวกพัฒนาการ มีรายได้ประมาณ 6,000 บาทต่อเดือน และภรรยารับจ้างเย็บผ้าเป็นรายได้เสริม โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลคดี

นช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก โดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ในคดีพราກผู้เยาว์ จำคุกมีกำหนดโทษ 9 ปี 10 เดือน จำมาแล้ว 2 ปี เหลือจำต่อไป 7 ปี 10 เดือน ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นดีมาก ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

ระหว่างอยู่ในเรือนจำได้รับการอบรมทางศาสนาอิสลามเดือนละครั้ง ระหว่างอยู่ในเรือนจำมีภรรยา บุตรและหลานสลับเปลี่ยนกันมาเยี่ยม ประมาณเดือนละ 2 ครั้ง เนื่องจากอยู่ไม่ไกลกันมากนัก และเวลามาเยี่ยมญาติก็จะซื้อของกินของใช้มาให้ รวมทั้งฝากเงินไว้ให้ประมาณ 200-500 บาทต่อครั้ง

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะทางเรือนจำได้จัดอาหารอิสลามให้เฉพาะอยู่แล้ว อาหารรสชาติดีพอสมควร และนาน ๆ ครั้งมีอาหารเสริม เช่น นม โอวัลตินให้ และเวลาญาติมาเยี่ยมก็ซื้ออาหารมาเยี่ยมจึงไม่ค่อยรู้สึกว่ามีปัญหามากนัก

ปัญหาเรือนนอน

แล้วแต่ช่วงเวลาทีบางครั้งเมื่อผู้ต้องขังมีจำนวนมากก็จะแออัดมาก แต่บางช่วงมีการระบายผู้ต้องขังไปยังเรือนจำอื่น ๆ ก็ดีขึ้น แต่หมอนที่นอนนั้นมีทุกคน ส่วนความสะอาดพอใช้ได้ เพราะมีการผลัดเวรกันทำความสะอาด สำหรับห้องน้ำผู้ต้องขังสูงอายุจะใช้โถชักโครกเพื่อจะได้นั่งได้สะดวกเพราะการลุกนั่งของผู้ต้องขังสูงอายุอาจมีปัญหา แต่ควรมีการทำราวจับเพื่อกันล้ม

ปัญหาเครื่องนุ่มห่ม

ชุดเครื่องแบบผู้ต้องขังที่ทางเรือนจำแจกให้ 1 ชุดน้อยเกินไป อย่างน้อยควรมี 2 ชุดเพราะอาจซักไม่ทันหรือเวลาฤดูฝนไม่สามารถตากผ้าได้ก็จะมีปัญหา โดยเฉพาะผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่แน่นอน ๆ จะมีญาติมาเยี่ยมเพราะเหมือนถูกทอดทิ้ง จึงอยากให้ดูแลเป็นพิเศษ หรือในฤดูหนาวก็ควรแจกเสื้อกันหนาวหรือผ้าห่มเพิ่มเติม

ปัญหาการรักษาพยาบาล

ตั้งแต่เข้ามาอยู่ในเรือนจำรู้สึกว่ามีปัญหาสุขภาพมากขึ้น เพราะมาถูกจำคุกตอนอายุมากทำให้เวลาเครียดหรือเจ็บป่วยจะเป็นหนักกว่าตอนอยู่ภายนอก รู้สึกปวดหัวบ่อย นอนไม่หลับ ซึ่งต้องไปแผนพยาบาลเป็นประจำ แต่ยาที่ได้รับประทานส่วนใหญ่ก็เป็นยาแก้ปวดทั่วไป บางครั้งอยากให้มียาที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้งผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความดันโลหิตสูง

จึงควรมีการตรวจสุขภาพวัดความดันเป็นประจำ และมีตู้ยาเฉพาะในห้องซังของผู้ต้องขังสูงอายุ เพราะเวลาเจ็บป่วยในตอนกลางคืนหายาทานยากต้องรอตอนเช้า

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

ในช่วงแรกที่เข้ามาอยู่ในเรือนจำ ระยะ 3 เดือนแรกรู้สึกเครียดมากมีความวิตกกังวลว่าจะโทษหนักแค่ไหน แต่ก็จะมีเพื่อน ๆ น้อง ๆ ในเรือนจำให้กำลังใจ รวมทั้งครอบครัวยังเข้าใจและให้กำลังใจจึงรู้สึกดีขึ้น มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ และมีเพื่อนที่ให้คำปรึกษาเรื่องคดีหลังศาลตัดสินแล้วก็รู้สึกสบายใจมากขึ้น

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

ตอนแรกรู้สึกกังวล เพราะนับถือศาสนาอิสลามจึงกลัวว่าจะไม่ได้รับโอกาสปฏิบัติกิจทางศาสนาได้เหมือนตอนอยู่นอกเรือนจำ แต่เมื่ออยู่ในเรือนจำได้ละหมาดเหมือนตอนอยู่ข้างนอก ได้มีโอกาสอบรมจิตใจโดยมีการเชิญผู้แทนของศาสนาอิสลามในมัสยิดใกล้เคียงมาสอน ทำให้รู้สึกสบายใจ และยังได้ออกบวชตามปกติในช่วงเดือนบวชจึงไม่ค่อยเป็นปัญหามากนัก

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

ของใช้ส่วนตัวที่เรือนจำจัดให้มีพวกแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ผงซักฟอก แต้نان ๆ ครั้ง ไม่เพียงพอกับการใช้ในชีวิตประจำวัน จึงต้องซื้อใช้เอง เรื่องของใช้จำเป็นไม่เป็นปัญหามากนัก เพราะมีญาติคอยดูแลซื้อให้ แต่สิ่งที่ขาดแคลนน่าจะเป็นเรื่องแว่นตาที่ควรตรวจวัดสายตาและตัดให้ตรงกับสภาพปัญหาของสายตา เพราะที่เรือนจำจัดให้นั้นไม่สามารถใช้ได้เพราะใส่แล้วยิ่งทำให้ปวดหัว

ปัญหาด้านการบริการ

การให้บริการของเรือนจำเรื่องการเยี่ยมญาติ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องห้องเยี่ยม ที่ห้องเยี่ยมแออัดเกินไป ระยะเวลาที่ให้เยี่ยมน้อยเกินไป

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด

1. การจัดหาแว่นตาให้กับผู้ต้องขังสูงอายุทุกราย
2. การให้สวัสดิการของใช้ส่วนตัวสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุทุกคน

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนจำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

ไม่มีข้อเสนอแนะเพราะเห็นว่าเรือนจำดูแลดีอยู่แล้ว

กรณีสัมภาษณ์ที่ 4

ข้อมูลส่วนบุคคล

น.ช.ทวี (นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 73 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ภรรยาเสียชีวิตแล้ว มีบุตรจำนวน 6 คน มีครอบครัวแล้ว 4 คน อีก 2 คนยังโสดแต่ทุกคนก็มีงานทำกันหมดแล้ว ก่อนต้องโทษไม่ได้ทำงานอะไรเพราะอายุมากแล้ว ลูก ๆ ให้เงินเป็นค่าใช้จ่าย โดยอยู่กับบุตรคนที่ 2 ที่จังหวัดอยุธยา

ข้อมูลคดี

น.ช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก โดยขณะที่กระทำผิดมีอายุประมาณ 69 ปี ซึ่งศาลตัดสินคดีแล้วโดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ในคดีฆ่า ศาลตัดสินจำคุกมีกำหนดโทษ 10 ปี เพ่งจำมาเป็นระยะเวลา 1 ปี 5 เดือน เหลือจำต่อไป 8 ปี 7 เดือน ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นดีมาก ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

เนื่องจากจำคุกในช่วงสูงอายุแล้วจึงไม่ได้ทำอะไรขณะอยู่ในเรือนจำ อยู่ว่าง ๆ ก็อ่านหนังสือหรือคุยกับเพื่อนผู้ต้องขังด้วยกันแก้เหงา นาน ๆ บุตรจะมาเยี่ยมเพราะแต่ละคนก็อยู่ต่างจังหวัดกันหมด เฉลี่ยจะมาเยี่ยมประมาณเดือนละครั้ง แต่ส่วนใหญ่จะฝากเงินผ่านธนาคารมาให้ทุกเดือน เดือนละประมาณ 500-800 บาท

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

อาหารที่เรือนจำจัดให้ค่อนข้างใช้ได้ แต่บางครั้งก็ไม่เหมาะกับผู้สูงอายุ เช่น อาหารที่มีรสชาติเผ็ดเกินไป หรืออาหารรสจัด ซึ่งควรหลีกเลี่ยง อยากให้เป็นปลาเพราะย่อยง่าย รวมทั้งควรมีผลไม้ให้ทุกวัน แต่ดีที่มีการจัดน้ำอุ่นให้กับผู้ต้องขังสูงอายุ

ปัญหาเรือนนอน

ห้องนอนไม่ค่อยมีปัญหา เพราะมีการแยกผู้ต้องขังสูงอายุออกจากผู้ต้องขังวัยอื่น ๆ จึงไม่รู้สึกแออัดมาก และอยู่กันหลาย ๆ คนรู้สึกอบอุ่นดี

ปัญหาเครื่องนุ่งห่ม

โดยปกติจะได้รับแจกเสื้อผ้าคนละหนึ่งชุด แต่ตนเองมีญาติซื้อให้ และใส่เสื้อผ้าส่วนตัวได้ จึงไม่มีปัญหาเพราะจะใส่เสื้อผ้าผู้ต้องขังเฉพาะเวลาเยี่ยมญาติเท่านั้น ส่วนใหญ่จะมีปัญหาช่วงฤดูหนาวสำหรับคนที่ไม่มีญาติเพราะขาดแคลนเสื้อกันหนาว เพราะทางเรือนจำไม่ได้จัดให้

ปัญหาการรักษาพยาบาล

ปกติจะมีปัญหาปวดหลังบ่อย ๆ จึงต้องขอยาทานเป็นประจำ ปกติจะได้พบแพทย์อาทิตย์ละครั้ง เคยปรึกษาแพทย์ซึ่งพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับกระดูกสันหลัง การรักษาต้องต่อเนื่อง จึงรอฟันโทเซเพื่อไปรักษาภายนอก

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะรู้สึกเหงา เครียด และมีปัญหาสภาพจิตใจอ่อนไหวง่ายกว่าช่วงวัยอื่น ๆ จึงอยากให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการปรับตัว ทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในช่วงวัยนี้เพื่อให้ผ่านพ้นอุปสรรค ความทุกข์ต่าง ๆ ไปได้

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

การพัฒนาจิตใจทางศาสนา จะมีอนุศาสนาจารย์นำสวดมนต์ นั่งสมาธิเป็นประจำ แต่การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายไม่มีเลย ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมรื่นเริง การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

พวกแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ผงซักฟอก เรือนำจัดให้นาน ๆ ครั้ง แต่ส่วนใหญ่ซื้อใช้เอง ส่วนผู้ต้องขังที่ต้องการไม้เท้า หรือรถเข็นนั้นเรือนำขอรับบริจาคจากภายนอก และมีผู้ต้องขังวัยหนุ่มมาช่วยเหลือดูแลกรณีที่อยู่คนเดียวไม่ได้หรือช่วยเหลือตัวเองลำบาก

ปัญหาด้านการบริการ

คิดว่าทางเรือนำให้บริการต่าง ๆ ดีอยู่แล้วไม่มีปัญหาอะไร

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้เรือนำปรับปรุงมากที่สุด

1. การให้สวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุทุกคน
2. การอนุญาตให้ผู้ต้องขังสูงอายุสามารถรับพัสดุจากญาติได้

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

เรือนำควรปรับปรุงอาคารสถานที่ของแดนผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อก่อแบบและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กลุ่มที่ 3 ผู้ต้องขังเคยกระทำผิดมาก่อนและกลับมากระทำผิดซ้ำในวัยสูงอายุ

กรณีสัมภาษณ์ที่ 5

ข้อมูลส่วนบุคคล

น.ช.สันติ (นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 72 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีสถานภาพหย่าร้างกับภรรยามานานแล้ว แต่ไม่ได้มีบุตรด้วยกัน ซึ่งภรรยามีครอบครัวใหม่และไม่เคยติดต่อกันนานแล้ว และตนเองก็มีภรรยาคนที่ 2 แต่ก็เลิกร้างกันไปเพราะถูกจำคุกเป็นเวลานาน จึงแยกทางกันไปเพราะภรรยาไม่สามารถรอได้ ก่อนต้องโทษทำงานเป็นช่างทาสีมีรายได้ไม่แน่นอนเพราะไม่ได้มีงานทำทุกวัน รายได้พอเลี้ยงชีพได้ไปวัน ๆ

ข้อมูลคดี

น.ช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ซึ่งครั้งแรกกระทำผิดในคดีฉ้อโกง ถูกขังตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิวัติมาเป็นเวลา 7 ปี และกระทำผิดครั้งนี้ในคดี ข่มขืนกระทำชำเรา โดยขณะที่กระทำผิดมีอายุประมาณ 61 ปี ซึ่งศาลตัดสินคดีแล้วโดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ถูกจำคุกมีกำหนดโทษ 16 ปี จำมาเป็นระยะเวลา 9 ปี เหลือจำต่อไป 7 ปี ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยมไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

ทุกวันนี้ไม่เคยมีใครมาเยี่ยม เพราะไม่มีญาติพี่น้องที่ไหน ไม่มีบุตร ภรรยาก็เลิกไปแล้วจึงเหลือตัวคนเดียว เวลามีปัญหาหรือขาดของใช้ก็มีเพื่อน ๆ ช่วยแบ่งปันให้ ระหว่างอยู่ในเรือนจำได้รับการศึกษานักธรรมตรี เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

อาหารทุกวันนี้ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะเมื่อก่อนทานไม่ค่อยได้ รสชาติไม่ดีเลยและไม่ค่อยมีเนื้อสัตว์ แต่ทุกวันนี้ดีขึ้นมาก

ปัญหาเรือนนอน

นอนได้ไม่มีปัญหา เพราะเมื่อทำผิดเข้ามาอยู่ในเรือนจำคงไม่สบายเหมือนอยู่ภายนอกแน่นอน ทำใจได้ และรู้สึกว่เรือนนอนไม่แออัด สะอาดและอากาศถ่ายเทสะดวก แต่อาจมีปัญหาเรื่องมุงลวดที่ยังไม่ได้ซ่อมแซม มีขาดหลายจุดทำให้มีมุงเข้ามาบกรบกวนเวลานอน

ปัญหาเครื่องนุ่มห่ม

ได้รับแจกเสื้อผ้าผู้ต้องขังเพียงหนึ่งชุดไม่เพียงพอ และน.ช.ไม่มีญาติไม่มีเงินไว้ใช้จ่ายเหมือนผู้ต้องขังอื่น ๆ จึงต้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ซึ่งก็ได้รับการช่วยเหลือดี

ปัญหาการรักษาพยาบาล

ปัจจุบันมีโรคประจำตัวคือ ไชมันในเส้นเลือดอุดตัน ต้องทานยาเป็นประจำจากสถานพยาบาลโดยได้พบแพทย์ 4 เดือนต่อครั้ง รู้สึกว่านานเกินไป อยากพบแพทย์เป็นประจำมากกว่านี้ เวลาป่วยกะทันหันจะลำบากเพราะไม่มีแพทย์ในแดน การส่งตัวไปรักษาพยาบาลภายนอกมีความยากลำบาก

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

การอยู่ในเรือนจำ ได้รับการดูแลเท่านี้ก็ดีเพียงพอแล้ว และการที่อยู่มานานทำให้ปรับตัวได้ไม่มีปัญหาอะไร

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

ทางเรือนจำให้การอบรมพัฒนาจิตใจ โดยอบรมหลักธรรมะ นั่งสมาธิ ฯลฯ แต่อยากให้มีส่วนสำหรับจัดกิจกรรมเฉพาะเพื่อนั่งสมาธิวิปัสสนา เพื่อจะได้ไม่มีเสียงรบกวน และอยากให้มีการจัดอุปกรณ์กีฬาหรือการออกกำลังกายเป็นประจำ

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

ของใช้ส่วนตัวที่ทางเรือนจำจัดให้ไม่เพียงพอเลยเพราะไม่มีญาติ อยากให้จัดให้มากกว่านี้ แต่ถ้างั้น ไม่เท่าเพียงพอ เพราะไม่ต้องใช้ทุกคน หากใครต้องการเจ้าหน้าที่จัดหาให้ได้ รวมทั้งมีผู้ต้องขังมาเป็นผู้ช่วยเหลือผู้สูงอายุดี

ปัญหาด้านการบริการ

ต้องการให้มีการจัดหนังสือสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ หนังสือธรรมะหรือควรจัดให้ดูวิดีโอหรือสารคดีที่มีประโยชน์

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด

1. สวัสดิการของใช้ส่วนตัวต้องการให้จัดให้ผู้ต้องขังไม่มีญาติ
2. ห้องสมุดในแดนผู้ต้องขังสูงอายุ
3. มีเสียงตามสายมีเพลงฟัง

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนจำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

ควรมีการสำรวจความต้องการด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุเป็นประจำทุกเดือน เพื่อช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ

กรณีสัมภาษณ์ที่ 6

ข้อมูลส่วนบุคคล

น.ช.ปิ่น (นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 69 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นหม้าย เพราะภรรยาเสียชีวิต มีบุตรด้วยกัน 5 คน แยกครอบครัวออกไปหมดแล้ว ก่อนต้องโทษเป็นเกษตรกร ทำนาหาเลี้ยงชีพ มีรายได้ไม่แน่นอน

ข้อมูลคดี

น.ช.กระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ซึ่งครั้งแรกกระทำผิดในคดีฆ่า ถูกจำคุก 15 ปี และกระทำผิดครั้งนี้ในคดี พรบ.ยาเสพติดให้โทษ (ขายยาบ้า) โดยขณะที่กระทำผิดครั้งแรกมีอายุประมาณ 39 ปี และกระทำผิดครั้งที่ 2 ขณะอายุ 57 ปี ซึ่งศาลตัดสินคดีแล้วโดยเป็นนักโทษเด็ดขาด ถูกจำคุกมีกำหนดโทษ 40 ปี จำมาเป็นระยะเวลา 12 ปี เหลือจำต่อไป 28 ปี ปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดวินัย

ข้อมูลระหว่างอยู่ในเรือนจำ

ไม่ได้ทำกิจกรรมใด ๆ เพราะสุขภาพไม่แข็งแรง

ปัญหาด้านปัจจัยสี่

ปัญหาด้านอาหาร

ไม่มีปัญหา ทานได้ปกติ

ปัญหาเรือนนอน

แออัดบ้าง แต่สามารถนอนได้

ปัญหาเครื่องนุ่มห่ม

เสื้อผ้าที่รับแจกไม่เพียงพอ

ปัญหาการรักษาพยาบาล

ได้พบแพทย์และรับยาเป็นประจำไม่มีปัญหา เพราะเป็นโรคเบาหวาน

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

ทางเรือนจำดูแลความเป็นอยู่ดี

ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ

ได้ปฏิบัติกิจทางศาสนาดี มีการสวดมนต์ทุกวัน

ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น

ไม่มี

ปัญหาด้านการบริการ

ไม่มี

อะไรคือปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ท่านต้องการให้เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด

การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุที่ไม่มีญาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ทางเรือนจำพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

ไม่มีเพราะดูแลดีอยู่แล้ว

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของผู้ต้องขังสูงอายุ

ในการศึกษาข้อเสนอแนะที่ผู้ต้องขังสูงอายุต้องการให้มีการจัดสวัสดิการหรือการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ โดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ด้านการดูแลสวัสดิการขั้นพื้นฐาน	จำนวน
ในเวลากลางวันน้ำประปาไม่ไหล จึงขาดแคลนน้ำอาบเป็นอย่างมาก เห็นควรมีปั๊มโดยเฉพาะของแต่ละแดน หรือขยายอ่างอาบน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ให้เพียงพอ	35
ควรปรับปรุงเกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้ซึ่งขาดแคลนมาก บางวันไม่มีน้ำใช้ตลอดวัน ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างรีบด่วน	30
ไม่ควรจำกัดว่าผู้สูงอายุจะพบแพทย์ต้องป่วยหนักจึงไปพบแพทย์ได้	21
ควรแยกผู้ต้องขังซึ่งเป็นโรคติดต่อไว้ต่างหาก ไม่ควรนำมานอนรวมกันกับผู้สูงอายุซึ่งมีภูมิต้านทานน้อยอาจติดต่อได้ง่าย	12
ควรจัดให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง	5
ควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ อากาศถ่ายเทสะดวก และซ่อมแซมมุ้งลวดเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ ปรับปรุงห้องน้ำและระบบการระบายน้ำเสีย	4

ด้านบริการผู้ต้องขังสูงอายุ	จำนวน
เวลาในการเยี่ยมญาติน้อยเกินไป เนื่องจากญาติบางคนมาจากต่างจังหวัด ค่ารถแพงมาแต่ละครั้งได้เยี่ยมแค่ไม่นานไม่สามารถต่อเวลาได้ ดังนั้น ควรแบ่งเวลาเยี่ยมคนที่เดินทางระยะไกลและระยะใกล้ให้ชัดเจน	33
ควรให้มีการเยี่ยมใกล้ชิดมากกว่า 1 ครั้ง/ปี และการออกเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังขอให้เพิ่มเวลามากกว่า 30 นาที	25
การเยี่ยมใกล้ชิดควรให้ผู้ต้องขังสามารถนำอาหารที่ญาติจัดมาให้กลับเข้าแดนได้	22
ผู้สูงอายุทุกคนต้องการที่จะวัดสายตาและประกอบแว่น รวมทั้งรักษาฟันซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้สูงอายุมาก	19
ด้านอื่น ๆ	จำนวน
แดนผู้สูงอายุควรมีสถานที่กว้างขวาง และไม่ไกลจากสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากปัจจุบันอยู่ในแดน 9 ทำให้เวลาเยี่ยมญาติหรือออกพบแพทย์ต้องเดินทางระยะไกล	12
ไม่ควรนำผู้ต้องขังทำงานสาธารณะนอกเรือนจำและกองงานนอกมาอยู่รวมกับผู้สูงอายุ	3

ส่วนที่ 5 บทสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง

การศึกษาค้างนี้กำหนดให้มีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เรือนจำที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง หัวหน้างานสังคมสงเคราะห์ หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง นักสังคมสงเคราะห์ของเรือนจำกลางคลองเปรม โดยมีประเด็นคำถาม 3 ประเด็น คือ

ประเด็นคำถามที่ 1 เรือนจำจัดสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังอย่างเหมาะสมหรือไม่

ประเด็นคำถามที่ 2 ผู้ต้องขังสูงอายุ มีความต้องการสวัสดิการด้านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

ประเด็นคำถามที่ 3 แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงงานด้านการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างไร

ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์ ทำงานใน เรือนจำ
1	นายชัยเด่น นารายณ์ประทาน	ผู้อำนวยการ ส่วนสวัสดิการ ผู้ต้องขัง	ปริญญาตรี	10
2	นางสายพิน พัตฐาน	หัวหน้างาน สังคมสงเคราะห์	ปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	10
3	นายเสน่ห์ แก้วขาว	หัวหน้างานฝ่าย สวัสดิการ ผู้ต้องขัง	ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมศาสตร์ สาขา บริหารการศึกษา	6
4	นายสัมพันธ์ เพ็ญศรี	เจ้าหน้าที่ บริหารงาน ราชทัณฑ์ ชำนาญการ	ปริญญาตรี	5
5	นางสาวจรรุวรรณ คงยศ	นักสังคม สงเคราะห์ระดับ ปฏิบัติการ	ปริญญาโท คณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	3

กรณีสัมภาษณ์ที่ 1 ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง

ประเด็นคำถามที่ 1	การจัดสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังสูงอายุเรือนจำกลางคลองเปรมในปัจจุบัน ได้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยเท่าเทียมกัน กรณีผู้ต้องขังสูงอายุซึ่งถือเป็นกลุ่มพิเศษจึงเน้นการดูแลในด้านสุขภาพ และสภาพแวดล้อม มากกว่าปกติ เช่น เรื่องสุขอนามัย มีกระติกน้ำร้อน ส้อมสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ กิจกรรมสำหรับผู้ต้องขัง การจัดให้มีผู้ช่วยเหลือผู้ต้องขังสูงอายุภายในแดน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานอยู่แล้ว
ประเด็นคำถามที่ 2	การปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ มีความต้องการส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องอุปโภคบริโภคอาจเนื่องจากการต้องโทษเป็นเวลานานทำให้ถูกตัดขาดการติดต่อหรือไม่ต้องการรบกวนญาติที่อยู่ภายนอกและความจำเป็นพื้นฐาน เนื่องจากเรือนจำได้จัดสวัสดิการด้านอื่นไปแล้ว
ประเด็นคำถามที่ 3	แนวทางปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คงเป็นในรูปแบบของการจัดสวัสดิการโดยประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการจัดเครื่องอุปโภคให้กับผู้ต้องขังกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะงบประมาณสนับสนุนค่อนข้างจำกัด รวมทั้งอาจมีการประสานงานกับทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์การตรวจสุขภาพของผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง

กรณีสัมภาษณ์ที่ 2 หัวหน้างานสังคมสงเคราะห์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ประเด็นคำถามที่ 1	การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ เรือนจำได้จัดให้เหมาะสม เพราะมีการแยกผู้ต้องขังสูงอายุออกจากผู้ต้องขังชังโดยเฉพาะ (เป็นแดนผู้ต้องขังสูงอายุ) ผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ อายุ 60 ปี จะจำแนกไปอยู่แดน 9 (แดนผู้ต้องขังสูงอายุ) โดยมีการจัดสวัสดิการด้านปัจจัยขั้นพื้นฐาน โดยการพัฒนาคูณภาพชีวิต, บัตรประกันสุขภาพ
-------------------	---

	- ในส่วนของงบประมาณมีเพียงพอ ซึ่งผู้ต้องขังสูงอายุที่คุมขังใน ละแวกนี้ (บริเวณลาดยาว) จะโอนมาให้เรือนจำกลางคลองเปรม ส่วนเรือนจำกลางบางขวาง โทษต่ำกว่า 50 ปี จะย้ายมาอยู่ เรือนจำ กลางคลองเปรม - ด้านเจ้าหน้าที่มีเพียงพอ - การให้สวัสดิการเน้นด้านสุขภาพ ธรรมะ การสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ กิจกรรมนันทนาการ - ผู้ต้องขังที่มีปัญหาด้านสายตา จะเชิญบริษัทเกี่ยวกับสายตา มา ตรวจวัดสายตา ผู้ต้องขังสามารถซื้อแว่นตาด้วยตัวเอง หรือเบิกจาก สมุดบัญชีหรือจะติดต่อกับญาติก็ได้ แต่ผู้ต้องขังที่ไม่มีเงินจริง ๆ จะ ขอแว่นตาฟรีให้ - จัดอาหารเสริมให้ โดยงบประมาณของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งปีนี้ได้รับ งบประมาณทั้งสิ้น 170,000 บาท ได้แก่ โอวัลติน, นมถั่วเหลือง, ไข่ เป็นต้น - นอกจากนี้ได้รับงบประมาณโครงการผู้ต้องขังสูงอายุจาก กรมราชทัณฑ์ จำนวน 3-4 หมื่นบาท เพื่อจัดซื้อ รองเท้าแตะ, อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ - การจัดสวัสดิการพึงธรรม มี 2 ส่วนที่รับผิดชอบ คือส่วนพัฒนาจิตใจ และส่วนสังคมสงเคราะห์ ในส่วนพัฒนาจิตใจจัดให้ผู้ต้องขังสมัครใจ เพราะเดินมาไกลจากแดน 9 เพื่อจะเข้าร่วมที่แดนการศึกษา บางราย ที่พิการหรืออัมพฤกษ์ จะไม่สามารถมาได้ แต่ในส่วนสังคมสงเคราะห์ จัด จะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกคน เพราะจะเข้าไปจัดในแดน 9 (แดนผู้ต้องขัง) - ด้านสถานที่พร้อม แต่อาจจะคับแคบบ้าง แต่มีการแยกสถานที่ สำหรับจัดกิจกรรมผู้ต้องขังสูงอายุ ออกเป็นสัดส่วน ไม่รวมกับ ผู้ต้องขังอื่น ๆ - ในช่วงเช้า ผู้ต้องขังสูงอายุจะเดินแอโรบิก, โยคะ - มี TV ให้ดู และมีกาน้ำร้อนให้ทุกห้อง
--	---

ประเด็นคำถามที่ 2	- อาหารเสริม - กิจกรรมนันทนาการ - ขอรับการปรึกษาแนะนำ ส่วนมากจะเรื่องญาติไม่มา ให้ติดต่อญาติให้ - ด้านสุขภาพ จะมีผู้ช่วยพาไป และหมอนัดตรวจประจำอยู่แล้ว - เรื่องบัตรประจำตัวประชาชน - บัตรประกันสุขภาพ - ผู้ต้องขังอยู่ในแดนมักมีปัญหาทะเลาะกันแย่งของกินของใช้กัน - รถเข็น มีให้แต่ละแดน แต่ไม่เพียงพอ ต้องใช้รถเข็นกับข้าวผู้ต้องขัง
ประเด็นคำถามที่ 3	แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงงานด้านการจัดสวัสดิการ - ในเรือนจำกลางคลองเปรม การให้สวัสดิการค่อนข้างสมบูรณ์ เพราะงบประมาณเจ้าหน้าที่ สถานที่มีความพร้อม - ควรมีรถเข็น ให้ผู้ต้องขังเพิ่มมากกว่านี้ เพราะการเดินทางระหว่างแดนไกล ใช้เวลานาน - ด้านพันปลอม จะขอรับจากโรงพยาบาลราชทัณฑ์หมดเลย - จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารแต่ละคนว่าจะเน้นการบริหารงานแบบใด หากเน้นให้การแก้ไข ก็ทำให้งานด้านสังคมสงเคราะห์มีบทบาทมากขึ้น

กรณีสัมภาษณ์ที่ 3 หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง

ประเด็นคำถามที่ 1	ผู้ต้องขังสูงอายุบางคนทำผิดเมื่ออายุมากแล้ว เมื่อมาต้องโทษได้ประมาณ 1-2 ปี ก็จะได้รับประโยชน์พักโทษ ทำให้ผู้ต้องขังอื่นมองว่าเป็นการปฏิบัติที่พิเศษ หรือเลือกปฏิบัติ เมื่อเทียบกับผู้ต้องขังรายอื่น ๆ แล้วต้องจำคุกนานแต่ไม่ได้รับสิทธิที่พิเศษ
ประเด็นคำถามที่ 2	การสื่อสารเป็นอุปสรรค เพราะบางรายระบบประสาทหูไม่ดี ควรที่จะมีอุปกรณ์เสริมสำหรับช่วยฟัง เพื่อให้สะดวกต่อการสื่อสารกัน ทั้งระหว่างผู้ต้องขังด้วยกันเอง และต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
ประเด็นคำถามที่ 3	ผู้ต้องขังบางรายมีญาติ แต่เนื่องจากต้องจำอยู่ในเรือนจำนาน ๆ ทำให้หลงลืม จำญาติไม่ได้ หรือจำที่อยู่ญาติไม่ได้ ทำให้เป็นอุปสรรคในการติดต่อญาติ รวมทั้งเมื่อใกล้จะได้รับการปล่อยตัวก็มักจะไปอยู่ที่ไหน ส่วนมากนักสังคมสงเคราะห์จะส่งต่อไปยัง อบต.

กรณีสัมภาษณ์ที่ 4

ประเด็นคำถามที่ 1	ได้มีการจัดสวัสดิการตามระเบียบ เพราะผู้ต้องขังสูงอายุที่นี้มีการจัดแยกแดน โดยเฉพาะทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติ และสามารถให้การปฏิบัติได้ทั่วถึง แต่ในส่วนของการสาธารณูปโภค เช่น ห้องน้ำยังอำนวยความสะดวกไม่เต็มที่เท่าที่ควร เพราะยังเป็นห้องส้วมแบบนั่ง ควรจัดเป็นแบบใช้ชักโครก จะสะดวกต่อผู้ต้องขังสูงอายุมากกว่า เวลาลุกนั่งก็ไม่ลำบาก
ประเด็นคำถามที่ 2	สวัสดิการที่ผู้ต้องขังสูงอายุต้องการ ส่วนมากที่ยังไม่เพียงพอ คือ กระติกน้ำร้อน เพราะผู้ต้องขังจะดื่มน้ำอุ่นกันตอนเช้า ๆ
ประเด็นคำถามที่ 3	แนวทางการพัฒนา คือ สวัสดิการที่นี้ยังมีเพียงพอ แต่ที่ควรปรับปรุงก็เรื่องการดูแลผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ทางโรงพยาบาลราชทัณฑ์น่าจะรับตัวไว้ในโรงพยาบาล หรือควรพิจารณาให้ได้รับการปล่อยตัวพักลงโทษ เพราะเป็นภาระในการดูแลของเรือนจำมาก

กรณีสัมภาษณ์ที่ 5 นักสังคมสงเคราะห์ ปฏิบัติการ

ประเด็นคำถามที่ 1	สำหรับการจัดสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำคลองเปรมนั้น เรือนจำได้รับการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีอย่างเพียงพอ ทั้งเกี่ยวกับการจัดอาหารเสริมให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุได้รับประทานเพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายตลอดปี รวมไปถึงงบประมาณในการดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและจิตใจของผู้ต้องขัง เพื่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ สังคมเคราะห์แก่ ผู้ต้องขังให้มีสุขภาพจิตที่ดี และบริหารให้การดูแลเรื่องสุขภาพโดยการจัดทำบัตรประกันสุขภาพ การจัดทำบัตรคนพิการสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุที่มีความพิการ หรือการจัดการอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ นอกจากงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลางกรมราชทัณฑ์และเรือนจำยังได้รับการบริจาคจากบุคคลภายนอก หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งเครื่องอุปโภคบริโภค สำหรับจัดสรรให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ
-------------------	---

ประเด็นคำถามที่ 2	ความต้องการของผู้สูงอายุเรือนจำฯ ส่วนใหญ่น่าจะเป็นการติดต่อเยี่ยมเยียนจากญาติ เพราะผู้ต้องขังวัยนี้มีความต้องการการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว เพื่อให้ตนเองรู้สึกว่าการต้องขังไม่ได้ทอดทิ้ง รวมไปถึงการมีกิจกรรมต่าง ๆ จากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก อีกประการหนึ่งคือ การดูแลสุขภาพ เนื่องจากเรือนจำคลองเปรมไม่มีสถานพยาบาลในเรือนจำ การเดินทางไปพบแพทย์จะต้องไปที่ทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ หรือพบแพทย์ที่จะมาประจำที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง แต่ระยะทางที่ผู้ต้องขังเดินทางมาพบแพทย์นั้น มีระยะทางไกล ทำให้มีปัญหาต่อผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพที่จะเดินทางไปรับการรักษา
ประเด็นคำถามที่ 3	แนวทางปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุ โดยส่วนตัวผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่จะอยู่ในเรือนจำมาเป็นเวลานานและบางครั้งก็จะหลงลืมเพราะวัยที่เพิ่มมากขึ้น โดยผู้สูงอายุที่ใกล้เคียง บางคนไม่มีญาติ ไม่สามารถกลับมาเยี่ยมได้ ดังนั้น ควรมีการดำเนินการที่เน้นการดูแลให้การสงเคราะห์หลังผู้ต้องขังปล่อยตัว เช่น การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่ดูแลด้านการสงเคราะห์และสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้ต้องขังกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพราะสมรรถภาพทางด้านร่างกายที่อ่อนแอ ดูแลตัวเองลำบาก นอกจากนี้ควรจะมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่ของผู้ต้องขังสูงอายุให้เหมาะสม ทั้งที่หลับที่นอน สถานที่พักผ่อน สถานที่ออกกำลังกาย และควรมีห้องพยาบาลสำหรับดูแลผู้ต้องขังสูงอายุที่ป่วยในเบื้องต้น

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง “ปัญหาด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำกลางคลองเปรม” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาระบบการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุของกรมราชทัณฑ์ ศึกษาปัญหาด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำกลางคลองเปรม และแสวงหา

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ จึงแบ่งการอภิปรายผลการศึกษา เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ระบบการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุของกรมราชทัณฑ์

พบว่า ปัจจุบัน กรมราชทัณฑ์ได้มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศที่มีการควบคุมดูแลผู้ต้องขังสูงอายุให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม เพราะถึงแม้ว่าผู้ต้องขังเหล่านี้จะเป็นผู้ที่กระทำผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง แต่ยังมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีสิทธิจะได้รับการปฏิบัติเหมือนคนทั่วไป และได้รับการคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำหนึ่งที่มีจำนวนผู้ต้องขังสูงอายุจำนวนมาก ซึ่งการดูแลอยู่ภายใต้ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขังที่มีภารกิจในการจัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์และนันทนาการแก่ผู้ต้องขัง โดยการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์จะประกอบด้วย การดูแลด้านอาหาร การเยี่ยมญาติ การจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค การจัดกิจกรรมดนตรี กีฬา ฯลฯ รวมถึงการดูแลเงินฝากจากญาติ และเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าของผู้ต้องขัง

นอกจากนั้น ทางเรือนจำยังมีการจัดโครงการพิเศษเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนาผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้ลดความวิตกกังวล ได้รับการช่วยเหลือด้านสิ่งของจำเป็น สิ่งอำนวยความสะดวก และมีขวัญกำลังใจมีสุขภาพที่ดีและมีสภาพจิตใจที่เข้มแข็งในการดูแลตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สำหรับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีการตรวจสุขภาพ ตรวจวัดสายตา ตรวจรักษาฟัน การอบรมหลักและวิธีการดำเนินชีวิตในวัยสูงอายุ ส่วนการส่งเสริมด้านจิตใจ มุ่งเน้นการปฏิบัติธรรม การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อความบันเทิง และการจัดหาอาหารเสริม และหาไม้เท้า แว่นตา ฯลฯ ที่เป็นความต้องการเฉพาะของวัยสูงอายุ

ปัญหาสวัสดิการที่เรือนจำกลางคลองเปรมจัดให้ผู้ต้องขังสูงอายุ

จากข้อมูลที่ได้จากผู้ต้องขังสูงอายุเกี่ยวกับปัญหาด้านสวัสดิการที่ทางเรือนจำกลางคลองเปรมจัดให้ผู้ต้องขังสูงอายุ ประกอบด้วย ด้านอาหาร ด้านเรือนนอนผู้ต้องขัง ด้านห้องสุขา ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านการรักษาพยาบาล ด้านคุณภาพชีวิต ด้านพัฒนาจิตใจ ด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคและอุปกรณ์ตามความจำเป็น และด้านบริการ ค่าเฉลี่ยรวมของระดับปัญหาด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านเรือนนอน ($\bar{X} = 3.31$)

และปัญหาด้านห้องสุขา ($\bar{X} = 3.14$) พบว่า ประเด็นสำคัญคือ เรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความแออัด สภาพห้องขังในเรือนนอนของผู้ต้องขังสูงอายุมีความเก่าทรุดโทรม และมุ้งลวดขาดอยู่ในระดับมาก ปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง ที่ระบุว่า เรือนนอนมีความแออัดบ้าง และมีสภาพชำรุดของมุ้งลวด ส่วนปัญหาด้านห้องสุขา ส่วนใหญ่จะเป็นกรณีห้องน้ำในห้องขังของเรือนนอนยังไม่มีราวจับสำหรับพยุงตัวลุกขึ้น ต่างจากการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุในต่างประเทศ เช่นที่ประเทศออสเตรเลีย จะให้ความสำคัญกับห้องสุขา เพราะปัญหาของผู้สูงอายุคือการควบคุมการขับถ่ายจึงต้องให้ความสำคัญโดยมีโถนั่งชักโครก มีราวจับช่วยพยุงเพื่อป้องกันการล้ม แต่เนื่องจากเรือนจำในประเทศไทยพบว่า มีข้อจำกัดต่าง ๆ ของเรือนจำทำให้การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพต่าง ๆ อาจยังไม่เหมาะสมกับผู้ต้องขังในวัยสูงอายุ เพราะการออกแบบโครงสร้างอาคาร หรือสภาพพื้นที่ต่าง ๆ เป็นการออกแบบในภาพรวมที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังทั่วไป ทั้งการจัดเรือนนอน ห้องสุขา การจัดบริการ การส่งเสริมคุณภาพชีวิต ไม่ได้มีการออกแบบเพื่อผู้ต้องขังสูงอายุเป็นการเฉพาะ งบประมาณที่จำกัดทำให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงยังไม่เพียงพอ เช่น ห้องสุขาไม่มีราวจับเพื่อการลุกนั่ง หรือเรือนนอนยังมีความแออัด

ส่วนปัญหาด้านบริการ ($\bar{X} = 3.22$) ด้านคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.09$) และ ด้านพัฒนาจิตใจ ($\bar{X} = 2.93$) จะมีสาเหตุมาจากการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังสูงอายุในพื้นที่ที่จำกัดอิสระ มีภาวะความกดดันและวิตกกังวล คิดถึงครอบครัวย่อมต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ซึ่งแนวทางที่จะช่วยชดเชยความสูญเสียต่าง ๆ อันเกิดจากการชราภาพและช่วยให้การปรับตัวของผู้ต้องขังสูงอายุคือการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุตามพื้นฐานการกระทำผิด เพื่อแบ่งประเภทการควบคุมและการจัดโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อการดูแลแต่ละกลุ่มเป็นการเฉพาะ ส่วนการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำกลางคลองเปรมสะท้อนให้เห็นว่า สำหรับปัญหาด้านคุณภาพชีวิต อยู่ที่ยการยอมรับสภาพ ซึ่งหากทำใจได้ก็ไม่มีปัญหา ไม่เครียด ปัญหาด้านพัฒนาจิตใจ ต้องการการดูแลในช่วงแรกที่ต้องใช้เวลาการปรับตัวมากกว่า รวมทั้งการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ มีการรดน้ำผู้สูงอายุก็ทำให้รู้สึกดี การออกกำลังกายสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ ปัญหาด้านการบริการ ส่วนใหญ่มีปัญหาในกรณีเยี่ยมญาติ เพราะห้องเยี่ยมมีความแออัดมาก จึงต้องการให้มีห้องเยี่ยมสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ส่วนกลุ่มสุดท้ายของปัญหาระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคและบริโภคตามความจำเป็น ($\bar{X} = 2.97$) และด้านการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 2.91$) จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่เห็นว่าความต้องการสวัสดิการด้าน

เครื่องอุปโภคบริโภคอาจเกิดจากการต้องโทษเป็นเวลานานทำให้ถูกตัดขาดการติดต่อหรือไม่ ต้องการรบกวนญาติที่อยู่ภายนอก รวมทั้งการดูแลสุขภาพ ทั้งทางด้านสายตา ฟัน หรือเครื่องช่วยฟัง ก็เป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากการเสื่อมของอวัยวะบางอย่างที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ ภายใต้อำนาจด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ ทำให้เรื่อนจำต้องขอความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ในการจัดเครื่องอุปโภคให้กับผู้ต้องขังกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะงบประมาณสนับสนุนค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตามทางเรื่อนจำมีนักสังคมสงเคราะห์ที่คอยช่วยเหลือขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเพื่อขอรับบริจาคสิ่งของ เช่น ไม้เท้า แว่นตา ให้กับผู้ต้องขังสูงอายุ แต่การขอรับบริจาดังกล่าว แต่ปัญหามาจากการที่ได้รับอุปกรณ์ต่าง ๆ จากการบริจาคไม่ตรงตามสภาพปัญหาของผู้ต้องขังแต่ละราย เช่น แว่นสายตา การที่ผู้ต้องขังมีปัญหาสายตาไม่เท่ากัน จำเป็นต้องวัดสายตาเพื่อตัดให้แต่ละคนเป็นการเฉพาะ ข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้ผู้ต้องขังเห็นว่ายังมีปัญหาด้านการสนับสนุนเครื่องอุปโภคหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นอยู่ เพราะยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากหลักที่สำคัญในการจัดสวัสดิการให้แก่กลุ่มผู้ต้องขังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ จำเป็นต้องพิจารณาว่าการจัดสวัสดิการเหล่านั้นตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ต้องขังหรือไม่ และจากข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังสูงอายุทำให้ทราบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีฐานะยากจนเป็นกลุ่มชนชั้นล่างซึ่งไม่ค่อยมีเงิน ทำให้ญาติไม่ค่อยมาเยี่ยมหรือไม่มีเงินพอที่จะซื้อสิ่งของเหล่านี้ให้กับผู้ต้องขังได้อย่างเพียงพอ สำหรับปัญหาด้านการรักษาพยาบาลพบว่า ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว เนื่องจากอยู่ในวัยที่อวัยวะต่าง ๆ ย่อมมีการเสื่อมสภาพ มีปัญหาความดัน โรคหัวใจ ฯลฯ ทำให้ต้องการให้มีการพบแพทย์บ่อยครั้งขึ้น ต้องการให้มีการตรวจสุขภาพมากขึ้นและการได้รับยาบำรุงต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งจำเป็น

สุดท้าย ได้แก่ ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย คือปัญหาเครื่องนุ่งห่มและปัญหาด้านอาหาร เนื่องจาก สวัสดิการขั้นพื้นฐาน เหล่านี้ ทางเรื่อนจำมีการจัดหาให้อย่างเพียงพอ และเป็นส่วนที่ผู้ต้องขังสามารถได้รับจากญาติได้ทั้งในเรื่องของเสื้อผ้า และอาหารที่ผู้ต้องขังที่มีเงินฝากจากญาติสามารถซื้อรับประทานได้ โดยสรุปค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติผู้ต้องขังสูงอายุต่อระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านเครื่องนุ่งห่ม พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) แสดงว่าผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่ามีปัญหาในด้านการจัดหาเครื่องนุ่งห่มสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุเพียงเล็กน้อย เพราะทางเรื่อนจำมีการแจกเสื้อผ้าหรือเครื่องแบบผู้ต้องขัง รวมถึงที่นอน หมอน ผ้าห่มได้จัดให้เพียงพอ เนื่องจากแยกผู้ต้องขังสูงอายุออกจากผู้ต้องขังทั่วไปทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ แต่อาจมีปัญหาในช่วงฤดูหนาวบ้างเนื่องจากผ้าห่มหรือเสื้อกันหนาวอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ และผู้ต้องขังสูงอายุอาจไม่สามารถทนต่อสภาพอากาศได้เหมือนผู้ต้องขังในวัยอื่น ๆ จึงต้องการเครื่องนุ่งห่ม

มากขึ้นเป็นกรณีพิเศษ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมของทัศนคติของผู้ต้องขังสูงอายุต่อ ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการด้านปัจจัยขั้นพื้นฐานด้านอาหาร พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.31$) แสดงว่าอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและเหมาะสมกับผู้ต้องขังสูงอายุจึงไม่ค่อยมีปัญหา เพราะผู้ต้องขังสูงอายุเห็นว่าอาหารที่จัดให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการและเพียงพอต่อการบริโภค ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า เรื่องอาหารไม่มีปัญหา และเสื้อผ้าสำหรับผู้ต้องขัง มีแจกให้ปีละ 1 ชุดซึ่งไม่เพียงพอแต่ทางเรือนจำอนุญาตให้ใส่เสื้อผ้าส่วนตัวได้ นอกจากเวลาออกเยี่ยมญาติหรือเดินทางไปศาล สำหรับคนที่มีญาติญาติก็จะซื้อให้เพิ่มเติม แต่อาจลำบากในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว เนื่องจากเวลาฝนตกซักเสื้อผ้าก็แห้งยาก ส่วนช่วงฤดูหนาวขาดแคลนเสื้อกันหนาว และผ้าห่มไม่เพียงพอ

โดยสรุป เห็นว่าปัญหาเร่งด่วนด้านสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุที่ผู้ต้องขังสูงอายุต้องการให้เรือนจำปรับปรุงมากที่สุด คือ ควรจะมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่ของผู้ต้องขังสูงอายุให้เหมาะสม ทั้งที่หลับที่นอน สถานที่พักผ่อน สถานที่ออกกำลังกาย และควรมีห้องพยาบาลสำหรับดูแลผู้ต้องขังสูงอายุที่ป่วยในเบื้องต้น การให้สวัสดิการของใช้ส่วนตัวสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุที่ไม่มีญาติมาเยี่ยมหรือญาติอยู่ห่างไกล และยากจน การดูแลเรื่องสุขภาพ การรักษาพยาบาล การให้อาหารเสริมเพื่อสุขภาพและสนับสนุนการออกกำลังกาย การปรับปรุงห้องเยี่ยม และการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุเพื่อผ่อนคลายความเครียด

ชื่อแฟ้ม: 11บทที่ 4
ไดเรกทอรี: G:\3สุกฤตา
แม่แบบ: C:\Documents and Settings\admin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
ชื่อเรื่อง: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเผชิญเหตุของเจ้าหน้าที่
สายตรวจ
เรื่อง:
ผู้เขียน: yjk
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 29/03/52 ๒๕/๐๓/๕๒ ๑๕:๒๔ น.
เปลี่ยนหมายเลข: 298
บันทึกล่าสุดเมื่อ: 31/05/52 ๓๑/๐๕/๕๒ ๑๔:๐๒ น.
บันทึกล่าสุดโดย: vip
เวลาในการแก้ไขทั้งหมด: 1,413 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ: 23/06/52 ๒๓/๐๖/๕๒ ๑๐:๔๒ น.
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นขึ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 52
จำนวนคำ: 11,159 (ประมาณ)
จำนวนอักขระ: 63,609 (ประมาณ)